

KWINTESSENS RIBHU GITA

Vertaling, bewerking en annotaties:

Will van den Berg

Gebaseerd op de Engelse vertaling van de Sanskriet versie

THE RIBHU GITA

Uitgeverij SAT

INHOUDSOPGAVE

	Bladzijde
Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Ribhu – Nidagha dialoog	6
Hoofdstuk 2 Shiva's lering aan Komura	9
Hoofdstuk 3 De waarneembare wereld als Zijn-Bewustzijn	12
Hoofdstuk 4 Definitie van een zelf	15
Hoofdstuk 5 Vaststelling van de waarneembare wereld als leegte en het niet bestaan van alles	17
Hoofdstuk 6 Beschrijving van ' ik ben het Zelf '	20
Hoofdstuk 7 Beschrijving van het dubbel onderwerp plengoffer aan Brahman en offer aan het Zelf	23
Hoofdstuk 8 Jivanmukta, de in het leven bevrijde mens	25
Hoofdstuk 9 Videhamukta, de na de dood bevrijde mens	27
Hoofdstuk 10 Het Zelf , wezen van het Al	29
Hoofdstuk 11 De verrukking van het Zelf	31
Hoofdstuk 12 Het Zelf is het al	34
Hoofdstuk 13 Waarlijk, gij zijt Bewustzijn	37
Hoofdstuk 14 Resumé van alle vastgestelde bevindingen	39
Hoofdstuk 15 Ribhu – Nidagha dialoog (2)	41
Hoofdstuk 16 Zaligheid van het Zelf	44
Hoofdstuk 17 Luister van het Zelf	47
Hoofdstuk 18 Eenheid als natuur van het Zelf	50
Hoofdstuk 19 Het ontkennen van naam en vorm	54
Hoofdstuk 20 De geheime inwijding	57
Hoofdstuk 21 Definitie van het Zelf	59
Hoofdstuk 22 Vaststelling van het Zelf als wezen van alle vormen	61
Hoofdstuk 23 Uiteenzetting van de waarheid van de Advaita	63
Hoofdstuk 24 De aard van de Zaligheid	65
Hoofdstuk 25 Het Zelf zonder eigenschappen	67
Hoofdstuk 26 Lering om als Dat te verblijven	70
Hoofdstuk 27 Vaststelling van het Zelf als de Ene zonder tweede	73
Hoofdstuk 28 De betekenis van de vier grote aforismen	77
Hoofdstuk 29 Het denkbeeldige van alles	80

Hoofdstuk 30	Het wezen van Zijn – Bewustzijn – Zaligheid	83
Hoofdstuk 31	Verwerving van het Zelf, met voorbeelden	85
Hoofdstuk 32	Lering in zich overtuigen van het Zelf te zijn (1)	87
Hoofdstuk 33	Lering in zich overtuigen van het Zelf te zijn (2)	89
Hoofdstuk 34	Vastgestelde bevindingen	91
Hoofdstuk 35	De leegte van de waarneembare wereld	93
Hoofdstuk 36	Het uiteenvallen van alles	96
Hoofdstuk 37	De negatie van denkpatronen	98
Hoofdstuk 38	Lofprijzing van de verhandeling	100
Hoofdstuk 39	Beschrijving van Nidagha's ervaring (1)	102
Hoofdstuk 40	Beschrijving van Nidagha's ervaring (2)	104
Hoofdstuk 41	Beschrijving van Nidagha's ervaring (3)	106
Hoofdstuk 42	Lofprijzing van de Guru door Nidagha	107
Hoofdstuk 43	De plechtige eed van Shiva, het middel tot verlichting	108
Hoofdstuk 44	De samengevatte lering van Ribhu	110
	 OP DE HOOGVLAKTE (bewerkte versie)	 112

INLEIDING

De Ribhu Gita – een geschrift waarvan gesteld wordt dat deze meer dan 7.000 jaar teruggaat – is het zesde deel van een Sanskriet werk van over de 100.000 verzen genaamd Shiva Rahasya.

Het bevat de leringen omtrent het wezen van Brahman, het Zelf of Dat van de Heer Shiva aan zijn toegewijde leerling Ribhu.

Het beseffen – realiseren – van dit wezen, essentie leidt tot bevrijding uit de gebondenheid die uit het duale beleven van de relatieve werkelijkheid – de wereld of universum – voortspruit.

De relatieve werkelijkheid – onder andere lichaam en geest – zijn aan een continue verandering en ultiem aan vergankelijkheid onderhevig, waar de Absolute Werkelijkheid – Bewustzijn – onveranderlijk en eeuwig is. De facto kan zelfs gezegd worden dat alléén het Zelf is en de relatieve werkelijkheid zelfs niet tot bestaan kán komen. Het relatieve bestaan is immers niets anders dan Brahman ofwel het Zelf in manifestatie. Dit komt reeds sterk tot uiting in de eerste verzen van hoofdstuk 1.

Realisatie van het Zelf is eerder van een aard van beseffen en ervaren dan kennismatig. In deze ervaring of realisatie is er gedurende een korte of langere tijd of zelfs van permanente aard een volledige afwezigheid van de notie van dualiteit, dat zich uit door het besef van een ego – geest, lichaam – en het illusoire idee van een objectieve wereld.

Een eminente getuige van de aard en het bestaan van deze Werkelijkheid is Sri Ramana Maharshi die zegt : “ Ik wist niet dat er een Essentie of Onpersoonlijk Werkelijk bestond dat aan alles ten grondslag ligt, totdat ik kennis nam van de Ribhu Gita en bevond dat daarin alles beschreven stond wat ik intuïtief gevoeld had.”

De essentie van de verhandeling is : **het vormloze alleen bestaat als alle vormen, zonder enig andere factor, ding of welke bepaaldheid ook.**

Sri Ramana Maharshi drukt het zeer kernachtig als volgt uit : er is alleen Bewustzijn en Bewustzijn neemt alle vormen aan. Hierbij moet niet alleen gedacht worden aan fysieke vormen, maar ook elke bepaaldheid; zonder evenwel eigen aan een vorm of bepaaldheid te zijn. Het is en Het is niet, neti neti.

Het is onmogelijk dit Zelf door denken te bevatten, maar dit is van toepassing evenzeer op een bloem ofonzelf, gewoon omdat iedere vorm van dit onbevattelijk

Mysterie dit Mysterie zelf is.

Het is uit onwetendheid dat wij aan de bloem of onszelf – ondanks ogenschijnlijk alle zintuiglijke waarneembare verscheidenheid en individualiteit – een eigenheid of individualiteit toekennen. Ieder begrip loopt dood om de werkelijkheid van de bloem of onszelf echt te kennen, te bepalen en te verwoorden. Het kan alleen in een woordeloze stilte beleefd worden..... Oh dierbare vriend, hoe moet ik buigen naar het Zelf in mijzelf?

De vertaalde tekst(gedeelten) zijn ter onderscheiding van de annotaties cursief weergegeven. Binnen deze tekst(gedeelten) zijn de toevoegingen tussen () die van de Engelse brontekst en tussen [] van de vertaler/bewerker.

De vermelding Kwintessens 0.00 verwijst naar een uitgebreide annotatie/publicatie op de website www.advaita-avadhuta.eu

Als in de geciteerde verzen Ik of ik in de zin van 'Ik ben het Zelf' is steeds het Suprême Zelf bedoeld en niet de individualiteit ik.

HOOFDSTUK 1 Ribhu – Nidagha dialoog

Nidagha (leerling van Ribhu) : *“Eerbiedwaardige Ribhu! Zeg mij wat Shiva leerde omtrent de Kennis van het Zelf en wie dat kan verwerven.”*

“Er is niets dat benoemd kan worden als niet-Zelf, noch de geest als niet-Zelf, noch de wereld als niet-Zelf.” (vers 1.11)

Met andere woorden : er is alleen en alles is het Zelf. Het lichaam als materie is een aspect van de wereld en betreft dus ook het Zelf.

Lichaam en geest zijn dus een zuivere manifestatie van het Zelf.
Zie ook Kwintessens 1.01 – Niet-Zelf en de verzen 34.2 en 34.3

“Door de onbestaanbaarheid van een geest bestaat er geen denken; door de onbestaanbaarheid van een lichaam bestaat er geen veroudering noch verval. Door de onbestaanbaarheid van veroudering en verval bestaat er geen dood. Door de onbestaanbaarheid van verval bestaat er geen ontwikkeling [evolutie].”
(verzen 1.13 , 1.16 en 1.18)

De Ribhu Gita begint hier waar de Ashtavakra Samhita met vers 20.14 eindigt, namelijk de ontkenning van zelfs het bestaan van een zogenaamde relatieve werkelijkheid. En dus ook van dualiteit en non-dualiteit; elk begrip roept immers de tegenhanger daarvan op. Spreken over de geest roept het lichaamsbegrip op en vice versa, geest en niet-geest, de materie. Keer op keer wordt dit herhaald, ook door de Boeddha in zijn Diamant Sutra : het zijn maar begrippen, in werkelijkheid bestaat zo iets niet. Het zijn gesteldheden van de geest die nodig zijn voor een zekere ordening in het dagelijks leven, maar elke objectieve bestaansredenen missen (zie ook in de publicatie Kwintessens 1.01 Spinoza's stelling).

Er is slechts één werkelijkheid : dé Werkelijkheid van het Zelf en dit Zelf is onveranderlijk, ondeelbaar, eeuwig, alomvattend en aldoordringend, immanent en

transcendent.

Zie Kwintessens (1.02) – Geest noch denken

Zie Kwintessens (1.03) – Dood noch ontwikkeling

“Is er dualiteit dan is er non-dualiteit; door de onbestaanbaarheid van (het begrip) dualiteit bestaat de non-dualiteit evenmin.

Is er het begrip waarheid dan ontstaat ook iets als onwaarheid.

Is er gebondenheid en dood dan ook bevrijding en geboorte; door de onbestaanbaarheid van gebondenheid en dood bestaan ook bevrijding en geboorte niet.

Is er een 'gij' en een 'dit' dan is er ook een 'ik' en een 'dat'; door onbestaanbaarheid van 'gij' en 'dat' bestaan ook 'ik' en 'dit' niet.”

(verzen 1.26, 1.20, 1.23 en 1.24 in volgorde van de geselecteerde delen)

De paren van tegenstelling hebben geen objectieve criteria die hun kwaliteit verrechtvaardigen; met andere woorden: het zijn subjectieve criteria die bij consensus een relatieve geldigheid toegekend worden voor een bepaalde plaats en een bepaalde duur.

Toch hebben deze tegenstellingen een relatieve waarde.

Zie Kwintessens (1.04) – Gij en ik, dit en dat.

“Als er ook maar iet gedacht kan worden is het daar in een mum van tijd; als er niet iets van denken is – van wat en wanneer dan ook – ontstaat er niets.

Daarom, dit alles bestaat niet in het minst wanneer dan ook, gij noch ik, dit noch dat.

Wees er zeker van dat er geen niet-Zelf is, alleen Brahman [het Zelf] is.”

(verzen 1.28 en 1.29)

De denkende geest bepaalt het bestaan of niet bestaan van een verschijnsel; er is geen wereld als de geest verkeert in een diepe, droomloze slaap. Waar is het ik tijdens die diepe, droomloze slaap?

De Perzische soefi mysticus Algazali (ca. 1100) formuleerde het als volgt :

“Ik zei tot mijzelf : gedurende slaap geef je aan je dromen een werkelijkheid en consistentie en je hebt geen vermoeden van hun onwaarachtigheid. Bij ontwaken word je je bewust dat deze niets dan dromen waren. Welke zekerheid heb je dat alles wat je voelt en weet feitelijk bestaat? Het is allemaal waar voor wat betreft je toestand op dat moment, maar het is niettemin mogelijk dat een andere toestand zich zou kunnen voordoen die voor jou in je wakkere staat zou zijn als die van je slaap.”

Met andere woorden : de zogenaamde dagelijkse werkelijkheid zou een droomtoestand kunnen zijn. Algazali's idee komt bijzonder overeen met het gezegde van de Bosjesmannen : er is een droom die ons dromen doet!

(Zie ook Kwintessens 1.05 – Denken en schepping)

“Ik ben Bewustzijn.

Ik ben louter Bewustzijn en manifesteer mijzelf zonder spraak als oorzaak van de spraak.

Ik ben Zijn – Bewustzijn – Zaligheid [Sat – Chit – Ananda] en niet dual.

Ik ben verstoken van enig naam of vorm en onveranderlijk Bewustzijn; het enig bestaande; uitsluitend een totaliteit van zuiver Bewustzijn en Kennis; onverdeelde Essentie en niet veroorzaakt.”

(verzen 1.32 , 1.36 , 1.39 , 1.42 , 1.45 , 1.46 en 1.47)

Zie Kwintessens (1.06) – Sprakeloos spreken

HOOFDSTUK 2 Shiva's lering aan Komura

(Dezelfde lering van Shiva aan Ribhu)
[Zoals beschreven in hoofdstuk 1]

Hoewel deze lering in wezen overeenkomt met de lering uit het eerste hoofdstuk, verschilt het in een aantal wijzen van weergeven. Een verschil van invalshoek kan soms leiden tot een beter of ruimer begrip. Waar er geen opmerkelijke verschillen zijn werden deze niet herhaald.

“Gij, inderdaad, zijt alle wijzen van bestaan; wie gij ook zijt, ge zijt Hem; Dat, de ondeelbare Essentie.”
(verzen 2.3 ; 2.17 en 2.18)

Talloos zijn ook binnen het verschijnsel mens de variaties, fysiek en psychisch; geen enkel is niet het niet-Zelf.

Zie Kwintessens (2.01) – Wie gij ook zijt

“ Gij zijt de vervulde, volledig en volmaakt.”
(verzen 2.5 en 2.6)

“Zoals het zelf vervuld wordt door het Zelf, zo wordt alles ononderbroken door u vervuld.” (Avadhuta Gita vers 1.26)

Opnieuw kan verwezen worden naar de uitspraak van Jezus : Hij die zoekt, ziet, hoort en spreekt, is ook hij die openbaart. Het is het leven in **alle** vormen dat zichtbaarheid geeft aan het Zelf.

Zie Kwintessens (2.02) – Volledig en volmaakt

“Gij verblijft uitsluitend in uzelf. Gij alleen bestaat in het koninkrijk van uw Zelf.”

(verzen 2.9 en 2.23)

Zie ook vers 6.46

Deze verzen zijn volledig parallel met logion 3 van het Thomas-evangelie :

“Het koninkrijk is in u en het is in uw [wijze van] zien.”

“Gij ervaart niet, wat het ook zij, iets buiten uzelf”

(vers 2.24)

Dit vers sluit volmaakt aan bij de hiervoor weergegeven verzen, evenals bij het volgende vers.

Er is dus niets buiten het kleine, grote zelfZelf. Het zelf en Zelf zijn één en ondeelbaar. Het kernpunt is het zelf en de wijze waarop dit zelf zichzelf in relatie ziet tot dat wat ervaren wordt.

Uit deze drie verzen kan afgeleid worden dat de ziener (het subject), het zien (de interactie) en het geziene (het object) één ondeelbaarheid vormen, waar in het relatieve bestaan – het bestaan waarin de dualiteit ervaren wordt – de drie aspecten afzonderlijk ervaren worden.

(zie ook Kwintessens 2.03 – Uw koninkrijk kome)

“Gij ervaart [komt] uzelf waar dan ook [tegen].”

(vers 2.27)

Vergelijk met het Evangelie van Eva uit de vroeg christelijke mystiek :

En het sprak tegen mij en zei :

“Ik ben jou
en jij bent mij;
en waar jij bent,
daar ben ik.
In alles ben ik gezaaid
en je vergaart mij waar je maar wilt.
Als je mij echter vergaart,
vergaar je jezelf.”

Het hoofdstuk bevat verder een betrekkelijk groot aantal negaties van het bestaan van de werkelijkheid van begrippen waarmee de mens zich omringt en verstaanbaar maakt.

De hierna volgende zijn om hun specifieke betekenis eruit gelicht.

“Er zijn geen paren van tegenstelling; geen dualiteit of non-dualiteit; bevrijding en gebondenheid; verleden, nu en hierna.”

(Verzen 2.30 ; 2.43 ; 2.44 en 2.45)

Voor wat betreft de paren van tegenstelling : indien het standpunt van inzicht gewijzigd wordt, verandert ook de ervaring met bijbehorend gevoel, de gehele houding tegenover het ervaren object.

Aldus wordt dan duidelijk dat het idee omtrent elk paar van tegenstelling zuiver en alleen berust op conditionering. Dit wordt nog eens bevestigd in de volgende verzen :

“ Er is geen doener, geen handeling, niets dat gedaan moet worden. Deze zijn onwerkelijk; er is alleen het Zelf.”

(vers 2.33)

“ Wat ook geuit wordt door spraak, denken, bepalen, kennen of doen, het bestaat niet en wordt door conditionering vastgesteld.”

(verzen 2.50 en 2.52)

Zie voor een nadere staving van het niet bestaan van de paren van tegenstelling Kwintessens (2.04 – Paren van tegenstelling).

HOOFDSTUK 3 De waarneembare wereld als Zijn-Bewustzijn

[Existence is in plaats van Existentie of Bestaan vertaald als Zijn om aansluiting te behouden met de beschrijving van de Werkelijkheid als Zijn-Bewustzijn-Zaligheid en de duiding dat deze Werkelijkheid een toestand van zuiver zijn is.]

In het hoofdstuk kunnen drie fasen onderscheiden worden.

De eerste fase is kenmerkt zich doordat verschijnselen beschouwd moeten worden als zuiver van een denkbeeldige aard.

De tweede fase vervangt de negatie van de eerste fase door aan te geven dat verschijnselen louter en alleen het Zelf zijn – het in de brontekst gebruikte Brahman werd door het begrip Zelf vertaald teneinde ieder idee van een persoonlijk godsbeeld uit te sluiten.

De derde fase bevat een verdere duiding van dit Zelf door het begrip Bewustzijn.

“De veelheid van verhoudingen is een denkbeeld.”

(vers 3.1)

Veelal wordt illusie, illusoir of begoocheling gebruikt. De vertaler heeft voor het begrip denkbeeld gekozen om aan te geven dat elk verschijnsel en de verwoording daarvan berust op denken en de werkelijkheid, het essentiële van het verschijnsel onmogelijk door denken en woorden weergegeven kan worden.

De zienswijze van de talloze verhoudingen is denkbeeldig en wordt helder benadrukt in vers 1.15 van de Avadhuta Gita:

“Eenheid en gescheidenheid bestaan niet met betrekking tot u noch tot mij. Er is geen u, noch mij, noch is er een universum. Alles is waarlijk louter het Zelf.”

Als namelijk één verschijnsel (ik, ego of het zelf) ondeelbaar en ongescheiden het Zelf is (een immanent en transcendent Zelf), geldt dit voor alle verschijnselen, geen enkel uitgezonderd. Dit houdt dan in dat er in essentie geen relaties, verhoudingen bestaan tussen de verschijnselen.

In de Chinees Boeddhistische Avatamsaka Sutra wordt een dergelijke toestand beschreven als verschijnselen die elkaar wederzijds doordringen.

Verschijnselen die elkaar wederzijds doordringen zijn echter één noch gescheiden. Het beeld van de wederzijdse doordringing wint ook veld in de kwantumfysica.

Zie verder Kwintessens (3.01) – Veelheid relaties

“Alles, alles wat verwoord of gedacht kan worden, zijn denkbeelden. Al dat gehoord wordt, gezien, de oren en ogen zelf, het lichaam, aarde, water, vuur en lucht, alles, alles is denkbeeldig”

(verzen 3.2 t/m 3.8)

Opnieuw wordt hier gezegd dat alles wat met een begrip verwoord is de essentie, de werkelijkheid niet kan weergeven. Hier ook weer de negatie van het bestaan van de materie; nogmaals moet gezegd worden dat de wetenschap – met name de kwantumfysica – nog steeds niet erin geslaagd is de vaste bouwsteen van de zogenaamde materie te vinden. In tegendeel, de formuleringen verschuiven naar een veld en verdichtingen van energie en samenstellingen van verhoudingen van energie. Zie Kwintessens (3.01) – Veelheid relaties

Zie Kwintessens (3.02) – Alle begrippen zijn denkbeelden

“Wie ben ik? Ik ben Hem! Dit soort uitspraken zijn een denkbeeld.”

(vers 3.10)

Dit vormt geen contradictie met het eerdere vers 2.17. Hier wordt aangegeven dat zelfs de hoogste mantra een vorm van zelfconditionering is, er nog steeds een beeld van dualiteit in de beoefenaar aanwezig is (ik en Hij) en de werkelijkheid nog niet gerealiseerd, beseft. Zie ook vers 1.15 Avadhuta Gita.

Zie Kwintessens (3.03) – Wie ben ik?

“Alle tekortkomingen, onvolmaaktheden en verschillen zijn geheel denkbeeldig.”

(vers 3.11)

Dit kan als onmiddellijk vervolg van vers 2.17 *“Gij, inderdaad, zijt alle wijzen van bestaan; wie jij ook zijt, ge zijt Hem”* gezien worden en als voorloper van het hierna volgende vers.

“Het verhevenste en meest vuige zijn het Zelf [lett. Brahman].”
(vers 3.18)

Hiermede is de eerste fase – dat van de negatie – van het hoofdstuk beëindigd en is de tweede – de affirmatieve – ingezet.

De extremen – zoals in 'Donder. Het volmaakte Bewustzijn – worden aangegeven, zodat alles wat daar tussen ligt inbegrepen is. Talrijk zijn door de dualistische zienswijze bijgevolg de aanvaarde vormen enerzijds en anderzijds de verworpene. Zie ook Kwintessens (3.04) – Verheven of vuig

“Het minste wat begrepen wordt, is denkbeeldig. Wat ook voorkomt in deze wereld, wat ook waargenomen wordt in deze wereld en wat er ook bestaat in deze wereld, dat alles, en alles van mijzelf, is het Zelf.”
(verzen 3.19 en 3.24)

“De subtiele zintuigen (zicht, gehoor, tast en smaak); heel de wereld; ruimte, aarde, water, vuur, lucht zijn uitsluitend Bewustzijn. Als een ding bestaat bestaat het volledig uit Bewustzijn alleen. Naam en vorm, dus de wezens en werelden zijn louter Bewustzijn. Niets is echt, behalve Bewustzijn. ”
(verzen 3.26 ; 3.28 ; 3.29 ; 3.33 ; 3.38 en 3.40)

Deze verzen schieten in duidelijkheid niet tekort en behoeven niet verder toegelicht te worden.

Wat reeds gezegd werd als toelichting bij de verzen 3.2 t/m 3.8 wordt evenwel nog eens herhaald : dat de wetenschap – met name de kwantumfysica – nog steeds niet erin geslaagd is de vaste bouwsteen van de zogenaamde materie te vinden en steeds meer spreekt van velden van energie en een netwerk (van gebeurtenissen).

“ De materie die als dichtheid verschijnt, bestaat essentieel uit lege ruimte en partikeltjes die als planeten met hoge energie rondcirkelen. Al is het mogelijk om de partikels een grotere densiteit toe te kennen, toch moeten deze beschouwd worden als concentraties van het veld ” (David Bohm).

Zie ook Kwintessens (3.05) – Niets is echt

HOOFDSTUK 4 Definitie van een zelf

“ De individuele ziel, de elementen, het Zelf, denken, al wat gezegd kan worden, zon , maan, het lichaam, kennis, alles, alles is één onverdeelde Essentie.

Gij zijt uit één onverdeelde Essentie, waarlijk er is slechts één onverdeelde Essentie.

Er is niets ooit, ten alle tijde, buiten de natuur van die ene onverdeelde Essentie.”

(verzen 4.1 t/m 4.25)

In vers 4.42 wordt dan verder gedefinieerd wat deze Essentie is : Bewustzijn

“ Ik ben immer uitsluitend Bewustzijn van aard. Ik ben het echte en onechte en volledig Bewustzijn.”

De kwantumfysica stelt dat voor het bijeen houden van de verschillende deeltjes er een bindende energie aanwezig moet zijn bestaande uit de nog fijnere gluonen deeltjes, waarvan aangenomen wordt dat deze waarschijnlijk geen massa hebben. Concreet betekent dit dat er vastheid noch massa, gewicht bestaat.

Het vertrouwde, stevig lichaam bestaat als zodanig niet, het is zuiver en uitsluitend die essentiële energie, een energie die in staat is dit lichaam als een levend en dynamisch gebeuren tot zichtbaarheid te brengen, maar zelf onzichtbaar blijft.

Zie Kwintessens (4.01) – Individueel zelf

Talrijke verzen beschrijven vervolgens nader de natuur, de aard van dit Bewustzijn; een selectie daaruit :

“ Ik ben immer die weet. Ik ben de empirische kennis.

Ik ben zonder de paren van tegenstelling : de concepten van dualiteit en geen dualiteit, zonder existentie of ontbreken van existentie, zonder het verschil tussen

werkelijkheid en onwerkelijkheid, de ziener van de wereld en zonder ogen of andere zintuigen, zonder gebondenheid of bevrijding

Ik ben aldoordringend, zonder eigenschappen, het dieper innerlijk dan het innerlijke.

Ik ben van nature Dat wat alles transcendeert en ga niet op in eender iets.”

Het ik is de transpositie, het transparant van het Zelf, het IK. Als zodanig brengt dit transparante ik het Zijn tot uitdrukking. Het ik, dat zich niet langer ik weet, verricht dan zonder te verrichten, wat zich aandient om verricht te worden. Hij die zoekt, ziet, hoort en spreekt, is ook hij die openbaart.

Zie Kwintessens (1.06) – Sprakeloos spreken

Zie Kwintessens (4.02) – Ego, kennis...(1)

Zie Kwintessens (4.03) – Ego, kennis...(2)

HOOFDSTUK 5 Vaststelling van de waarneembare wereld als leegte en het niet bestaan van alles

De vaststelling dat alles leeg is en niet bestaat wordt in de verzen aangeduid als “ de horens van een haas” ; deze beeldspraak is niet aangehouden en in plaats daarvan de begrippen denkbeeld en denkbeeldig, zoals in hoofdstuk 3. Voor zover de verzen een herhaling zijn van hoofdstuk 3 of al te uitputtende opsomming vormen werden deze niet weergegeven.

“ Hoe gering ook hetgeen ervaren wordt van deze wereld, schepping, vergaan en bestaan; gevoelens als verlangen, angst, hebzucht, liefde, trots, vreugde; toestanden als waken, slapen, dromen en de cirkel van geboorte en dood; onwetendheid, kennis en de geschriften; verleden, heden en toekomst; wat dan ook verwoord wordt.....alles is denkbeeldig en het Zelf alleen.”

Door de zeer grote opsomming van verschijnselen wordt aangeduid dat werkelijk alles, niets – zelfs de heilige geschriften en Advaita – maar dan ook niets bestaat en leeg is.

Zie Kwintessens (5.01) – Wereld...als leegte

“ Welke vorm ook benoemd als 'dit', wat ook – opnieuw – 'ik' is, wat ervaren wordt als 'dit' – alles is alleen Zelf.”
(vers 5.29)

Dit 'ik' is in de volgende verzen door een begrip 'sankalpa' – vertaald als 'ik-gevoel' – ruimer opgevat ; zie Kwintessens (5.02) - Ik-gevoel

“ Het ik-gevoel dat dit mijn lichaam, mijn ziel, mijn geest, mijn verdriet, mijn dood is, is een grote zonde; voor eeuwig en altijd : dit is niet zo, alles is slechts het

Zelf.”

(verzen 5.30 t/m 5.50)

Het ik-gevoel is een natuurlijk aspect, uitvloeisel van de inherente levenskracht, het karma of conatus

Zie Kwintessens (5.02) - Ik-gevoel

“ De intellectuele gedachte van 'dit is mijn lichaam' waarvan gezegd wordt te bestaan op grond van voorbije besmette indrukken, voor eeuwig en altijd : dit is niet zo, alles is slechts het Zelf.”

(vers 5.41)

Hier is bedoeld de wedergeboorte op grond van vroegere indrukken, het persoonlijk karma dat het huidige leven bepaalt en de bron is van het zogenaamde in dit leven aangevangen karma (prarabdha karma).

De in dit vers vertolkte ontkenning staat haaks op dat in de Ashtavakra Samhita (vers 18.13).

Over evolutie, conatus en het niet bestaan van een persoonlijk karma, zie Kwintessens (5.03) – Evolutie....

“ De geringste herinnering van zonde, de geringste gedachte omtrent geest, het geringste ik-gevoel is hunkering, woede, veelvoud van vormen en paren van tegenstelling. De geest alleen is de gehele wereld, het ik-gevoel, individuele ziel, ouderdom en verdriet, de elementen, zintuigen, waken, dromen en diepe slaap. De geest is de grote vijand.

De geest bestaat niet, bestaat niet, in 's hemels naam!”

(verzen 5.50 t/m 5.82)

Zie Kwintessens (5.04) – Het geringste ik-gevoel

Centraal staan hier het ik-gevoel en de geest, het brein. Nogmaals een totale ontkenning van de werkelijkheid hiervan.

Een (totale) ontkenning komt evenwel ook voort uit de begripsvorming door de geest.

Een bevestiging van bestaan is geest, denken, en een ontkenning evenzeer.

Bevestiging en ontkenning is onderscheiden en beide zijn niet anders dan het Zelf,

Bewustzijn.

De Avadhuta Gita in vers 1.4

“Alles is waarlijk het absolute Zelf.....Hoe kan ik zeggen: ' Het bestaat; het bestaat

niet?”

En de Ashtavakra Samhita in vers 20.14

“Waar is existentie en waar geen existentie...?”

Zie voor verdere toelichting de annotatie bij dit vers.

HOOFDSTUK 6 Omschrijving van “ ik ben het Zelf “

Nidagha : *“Eerwaarde Guru! Zeg mij, waar, wanneer en met welke mantra kan de ablutie plaats hebben?”*

Ablutie is een ritueel, een (hand)wassing of een doop, als een teken van zuivering, het achterlaten van het oude en besmette, om gereinigd het nieuwe te kunnen aanvangen. Ook van een gestorvene wordt in de regel het lichaam gereinigd, waaronder een wassing.

In religieuze gemeenschappen wordt soms van een heilig geacht persoon het water van de ablutie enerzijds gezien als eerbewijs aan de zuiverheid van de heilige en anderzijds als middel tot reiniging van de eigen onzuiverheid.

“ Ik, de opperste en oneindige Zaligheid, de Onbevleete, de enig Bestaande, het Zijn – Bewustzijn – Zaligheid, de Geliefde, het Zelf voorbij denken en spraak, ik ben dagelijks bad en wassing.”

(verzen 6.1 t/m 6.20)

Rituelen (ver)worden na enige tijd van beoefening tot een mentaal gebeuren of indien deze rituelen eenmalig zijn verliezen zij hun aanvankelijke kracht en betekenis. Het besef wie men is veroorzaakt een ander beleven en ervaren van al wat omringt en ervaren wordt. Dan wordt gevoeld wat Shri Ramana Maharshi in zijn Upadesha Undiyar uitspreekt :

*“ Beter dan Hem bezien als Ander
-voorwaar de edelste aller houdingen -
is Hem weten als het ingebedde Ik,
het absolute Ik. “*

Zie Kwintessens (6.01) – Het ingebedde IK

“ Eeuwig ben ik volledig.”
(vers 6.23)

De invocatie van de Isha Upanishad zingt :

“Aum! Dat is volledig; dit is volledig. Deze volheid is uit die volheid voortgekomen. Als deze volheid opgaat in die volheid, is al wat voortduurt volheid. Aum! Vrede! Vrede! Vrede!”

Al het gemanifesteerde is volledig, is een volheid van uitsluitend Bewustzijn. Ook het ogenschijnlijk lege, de ruimte is een volheid van Bewustzijn. Het is dus niet nodig een ritueel van wassing te verrichten, omdat men reeds is wat men denkt te kunnen verwerven.

“ Ik ga volledig op in mijn eigen Zelf. Ik ervaar slechts mijn eigen Zelf. Ik ben gelukkig in mijn eigen Zelf. Deze mantra ,aldus, is de beste : Ik blijf in mijn eigen Bewustzijn. Ik ga volledig op in vreugde in het domein van mijn Zelf. Ik ben gezeten op de troon van mijn eigen Zelf.

Dit is, aldus, de beste mantra.”

(vers 6.46)

Het is een vers dat als het ware een vervolg is van de verzen 2.9 en 2.23. Zowel wat bewoording als het gevoelsmatige betreft houdt deze mantra geen conditionering in, maar is als een lofzang. De bewoording vertoont inhoudelijk een sterke overeenkomst met het voorwoord en vers 4.24 van de Bhagavad Gita (zoals deze werd weergegeven in de vertaling van dra. C. Keus) :

“het Zelf als de offeraar, offert het Zelf als het offer aan het Zelf, de Allerhoogste Heer.”

Zie Kwintessens (6.02) – Koninkrijk

“ Aanhoudend de mantra van het eigen Zelf voor de ogen houdend, aanhoudend de Kennis van het eigen Zelf toepassend, doet de mantra ' ik ben het Zelf, dat ben ik ' al het bezondigen tegen het eigen Zelf teniet.”

(vers 6.48)

“ Doet teniet de tekortkoming van de dualiteit, de ziekte van het denken en intellect, angst, verlangen en woede, percepties en ik-gevoel; en schenkt de Kennis van het Zelf, de vreugde en zaligheid van de Kennis en bevrijding. Alle andere mantra's brengen oneindige wedergeboortes teweeg.”

(verzen 6.49 t/m 6.62)

Hier gaan bidden, weten en handelen hand in hand. Moeten hand in hand gaan, om in een doorleefd weten stilaan te kunnen ophouden te zijn wie je niet bent.
Gaaf en preek de leer zonder woorden (Tao Te Tjing 43)

HOOFDSTUK 7 Beschrijving van het dubbel onderwerp plengoffer aan Brahman en offer aan het Zelf

Het hoofdstuk bevat veel verzen met herhalingen van aspecten uit de voorgaande hoofdstukken, slechts de meest markante of nieuwe werden vertaald, bewerkt en eventueel toegelicht.

Over het plengoffer aan Brahman

Het plengoffer (tarpana) aan Brahman – het Zelf – betreft een wateroffer. Het is onduidelijk waarom hier Brahman en het Zelf verschillend benoemd zijn. Na de wassing en mantra is het offer het derde ritueel.

“ Dit is het plengoffer aan Brahman : ik ben subtieler dan ruimte, onbetwistbaar niet-bestaande en ik alleen ben van natuur het offeren; zonder onderscheidende eigenschappen en toch zelf de enige met naam, immer ongeboren van aard, onbevattelijk.

(verzen 7.1 t/m 7.27)

Ik ben van natuur het offeren : “Het Zelf als de offeraar, offert het Zelf als het offer aan het Zelf, de Allerhoogste Heer “ (voorwoord Bhagavad Gita)

Zie Kwintessens (7.01) – Onbestaand en ongeboren

Over het dagelijks offer aan het Zelf :

“ Mijn natuur kent geen interactie; beschouw leven en lichaam als niet werkelijk,

*er bestaat zo iets niet in het Suprême Zelf, ken alles in mij als niet werkelijk.
Beschouw de verdienste wegens goede werken en de ontkenning ervan als niet
werkelijk.”*

(verzen 7.28 t/m 7.54)

Eenheid en gescheidenheid bestaan niet met betrekking tot u noch tot mij (Avadhuta Gita 1.15), bijgevolg kan er geen interactie bestaan.

Stilstaande is het Zelf sneller dan al wat beweegt, onbeweeglijk gaat Het de gedachte vooruit (Isha Upanishad 4)

Het Zelf is aldoordringend en alomvattend; één totaliteit van Bewustzijn van een dermate fijnheid – als daar al van gesproken kan worden – dat een begrip interactie een tegenspraak met het aldoordringend en alomvattend zou zijn. Ook betekent interactie dat er twee objecten zijn, het Zelf is één object-subject. “Ik ben de Ene, buiten mij is er niets dat bestaat.”

Zie Kwintessens (7.02) – Nachtwacht en (7.03) – Ontelbaar

HOOFDSTUK 8 Jivanmukta, de in het leven bevrijde mens

“ Ik ben het Zelf; in deze vaste overtuiging van bewust het Suprême Zelf te zijn, zonder eigenschap en gehechtheid, wordt een in het leven bevrijde mens, een Jivanmukta genoemd.”
(verzen 8.1 t/m 8.3)

Zonder eigenschap wil zeggen dat de Jivanmukta, elk gevoel en gedachte van de aan het ik-gevoel verbonden hoedanigheden, achter zich gelaten heeft.
Zonder gehechtheid sluit niet uit dat de Jivanmukta eigendom of een relatie kan hebben, maar in een houding van ' zo het komt, zo het gaat '.

*“ Zijn geest is een en al gelukzaligheid en hij verblijft doorlopend, is opgegaan, in het Suprême Zelf.
Geen ik, geen geest, geen lichaam, geen zintuigen, geen verlangen of gehechtheid, geen geboorte, leven, ouderdom, verval of dood, geen bezit, geen gedachte van gescheidenheid; van dit alles is niets het mijne, van dat alles is niets het mijne.
Levend, overal en in deze gelukzaligheid alleen, is een jivanmukta.”*
(verzen 8.3 t/m 8.66)

Zie Kwintessens (8.01) – Geboorte... en (8.02) – Geen geboorte...

*“ Er is niet het minste dat ik moet zeggen, geen fluistering die ik moet horen. Er is niets ooit door mij te bedenken noch te herinneren. Voor mij is er geen kenner noch het kennen noch iets om te kennen.
Ik ken geen verdienste noch zonde.”*
(verzen 8.24 ; 8.37 ; 8.38 en 8.50)

Voor de jivanmukta, de avadhuta bestaat er geen wereld, geen enkel verschijnsel, niet het minste wat benoemd of gedacht kan worden; niets dat verworven of verzaakt moet worden. Hij verblijft onophoudelijk in de gelukzaligheid van het Zelf.

Zie Kwintessens (8.03) – Verdienste noch zonde

“ Geen plek, waar dan ook, om te wonen. Ik heb geen bezit, niets om afstand van te doen noch om te bemachtigen. Niets van dit alles, niet in het minst. ”
(vers 8.26 en 8.48)

Zie Kwintessens (8.04) – Plek noch bezit

“ Iemand die deze stilte gevonden heeft wordt een jivanmukta genoemd. ”

“ Ik ben zelf de Heer van mijzelf. ”
(vers 8.63)

(Avadhuta Gita vers 3.2 : Oh dierbare vriend, hoe moet ik buigen naar het Zelf in mij Zelf?)

“ Zich niet bewust van mijn opperste staat, het Suprême Zelf en verblijvend in menselijke vorm en vorm, miskennen de verdwaasden Mij. ”
(Bhagavad Gita 9.11)

HOOFDSTUK 9 Videhamukta, de na de dood bevrijde mens

“ Hij die zichzelf niet het minst herinnert om het even waar en wanneer en wat dan ook hij terzijde gelaten heeft of niet, gelukkig in volslagen Stilte verblijft zonder gedachte ' ik ben het Zelf, Bewustzijn ' en verblijft in het Weten dat Ik alleen blijf, zo iemand is de videhamukta.”
(verzen 9.1 t/m 9.11)

In tegenstelling tot de jivanmukta – de tijdens het leven bevrijde mens, die in de wereld blijft en niet van de wereld is – is de videhamukta nu ook niet meer ' in de wereld ' en geheel en al verstild, opgegaan in het Zelf. Op het moment van sterven verkeert deze mens in de Suprême Zaligheid van het Zelf.
Zie Kwintessens (9.01) – Gedachte noch herinnering

“ Voortdurend stil; stil op elke wijze in wat dan ook, zonder verschil in tijd, plaats, object en zichzelf of van welke aard ook; zonder ik-gevoelen en notie van bestaan of niet-bestaan, alleen Zijn – Bewustzijn – Zaligheid als innerlijke kern; met de geest, al het denken en zekerheid verbannen is hij het Ik, Bewustzijn en niet-Bewustzijn – ook dit onderscheid is teniet – verblijft de videhamukta in het zuivere, ware Zelf; is hij het Zelf, het niet-Zelf en het Zelf van Bewustzijn.”
(verzen 9.12 t/m 9.62)

De videhamukta is geheel en al opgegaan in het Zelf, niet meer van noch in de wereld.

Zie Kwintessens (9.02) – Van, noch in de wereld

HOOFDSTUK 10 Het Zelf, wezen van het Al

“ Luister , de essentie van de essentie! Het Al is van aard het Zelf. Alles bestaat uit het Suprême Zelf , er bestaat niets buiten het Zelf , dat volheid, eeuwig, onbesmet en onveranderlijk is.

Het individuele zelf is het Suprême Zelf , waarlijk , vervuld van Bewustzijn en zonder een zelf .”

(verzen 10.1 t/m 10.4)

Er is alleen Bewustzijn. Bewustzijn neemt alle vormen aan (Ramana Maharshi).

“ Ik ben het Al.

Het Al is uit mij voortgekomen
en het Al heeft mij voortgebracht.”

Zie Kwintessens (10.1) – Het wezen van het Al

“ Het is zonder enige hoedanigheid, toch bestaat er geen hoedanigheid – niets – buiten het Zelf.”

(vers 10.11)

In tal van verzen in dit hoofdstuk worden vele van deze hoedanigheden aangegeven, verlangen, boosheid, handelen, etc. Dualiteit betreft onder andere een van deze hoedanigheden.

“ Het Zelf is van nature duaal en niet duaal, toch is het gespeend van dualiteit en geen dualiteit. “

(vers 10.6)

In de gewone werkelijkheid ervaren wij dualiteit en de non-dualiteit – gelijk het kunnen zien – als een hoedanigheid. Zonder het Zelf kunnen deze hoedanigheden niet op zich bestaan; niettemin zijn deze hoedanigheden geen kwaliteiten van het Zelf, dat vormloos is en blijft.

“ Heel deze wereld is doordrongen door het Zelf; al het bestaande is uit het Zelf.

Al wat gezien wordt en ongezien is, al het bewegende en het niet bewegende is uitsluitend het Zelf. Dit begrijpen betekent bevrijding.'
(verzen 10.48 en 10.60)

Zie Kwintessens (10.02) - Eigenschappen

“ Alleen het Zelf valt te beluisteren; laat het Zelf het enige zijn dat gij hoort. Alleen het Zelf is te verlangen, aldoor. Alleen het Zelf is te verheerlijken, immer. Alleen het Zelf zij geloofd.”
(verzen 10.33 en 10.34)

HOOFDSTUK 11 De verrukking van het Zelf

“ Het onwerkelijke is zelfs niet een atoom; dit alles, waarlijk, is zelfs niet een atoom. Het object (lichaam), eveneens, is zelfs niet een atoom. Er is niets anders, wat dan ook.

Alles is uitsluitend het Zelf. Alles is uitsluitend Bewustzijn.”
(verzen 11.02 en 11.03)

De negatieve wijze van uitdrukken in de eerste zinnen beoogt aan te geven dat vanuit de zienswijze van het Absolute alles werkelijkheid is en deze werkelijkheid, zoals de laatste zin aangeeft, uitsluitend Bewustzijn is.

Er bestaat zelfs niet iets als een atoom of een allerkleinst deeltje in 'dit alles', het waarneembare universum.

De zienswijze vanuit het Absolute en dat dus alles Werkelijk – Bewustzijn – is, kan ook teruggevonden worden in een publicatie van Eric van Ruysbeek , getiteld 'Alles is Reëel'.

Voor de vaststellingen van de kwantumfysica : zie de annotatie bij vers 3.05 en de publicaties Kwintessens 1.01 , 2.03 en 3.05.

In de volgende verzen betreft het met de ik-vorm en dergelijke steeds Ribhu.

“ Ikzelf ben het mysterieuze Zelf. Ik, ikzelf ben onveranderlijk Bewustzijn, de leraar der leraren. Ik, ikzelf ben de drager van het al.”
(verzen 11.07 t/m 11.10)

Opnieuw kan de vergelijking gemaakt worden met het logion 77 uit het Thomas evangelie (zie Kwintessens 10.01) en vers 2.13 van de Ashtavakra Samhita.

Zie Kwintessens (11.01) – Ik en ikzelf

“ Ik, ikzelf ben de al-beïnvloedende, waar dan ook en bestendig. Ik, ikzelf ben mijzelf – uitsluitend mijzelf, mijn Zelf, opperste Verrukking en een en al Bewustzijn.”
(verzen 11.11 t/m 11.20)

De al-beïnvloedende of de al-doordringende; overal, waar dan ook.

En het sprak tegen mij en zei :

“Ik ben jou
en jij bent mij;
en waar jij bent ,
daar ben ik.
In alles ben ik gezaaid
en je vergaart mij waar je maar wilt.
Als je mij echter vergaart,
vergaar je jezelf!”

(Evangelie van Eva)

Zie Kwintessens (11.02) – Al-beïnvloedende

*“Verrukking, de grote Zaligheid! Er is niets anders, wat dan ook. Al wat ervaren wordt is het Suprême Zelf. Wat dan ook ervaren wordt is immer niet bestaand. Zaligheid is de opperste maatstaf.
(verzen 11.24 en 11.27)*

Al wat ervaren wordt is het Suprême Zelf. Wat dan ook ervaren wordt is immer niet bestaand. Hierin is geen tegenspraak. De eerste zin is vanuit een Absolute zienswijze en de tweede zin vanuit een relatieve zienswijze bezien.

*“ De wereld is doordrongen van Bewustzijn. Heel de wereld van verschijnselen is onwerkelijk. Heel deze wereld in evolutie is onwerkelijk.”
(vers 11.28)*

Steeds moet voor ogen gehouden worden dat al wat de zintuigen ervaren een wereld in superpositie is, als een projectie van het Zelf doorheen een transparant. De zintuigen nemen alleen de transparant waar, onwetend van het Zelf achter deze transparant. Wij ervaren een evolutie, in werkelijkheid blijft Bewustzijn zoals het was, onveranderlijk, neemt niet toe noch af; bijgevolg kan er dan ook niet van een evolutie gesproken worden.

Zie Kwintessens (11.03) - Evolutie

De verdere verzen van het hoofdstuk Verrukking van het Zelf bevatten heel opmerkelijk tal van duidingen omtrent de onwerkelijkheid van verschijnselen. Deze zijn in de voorgaande hoofdstukken reeds in voldoende mate weergegeven. Van

uitzonderlijk belang is echter het volgende in vers 11.29 :

“ Alle wijzen van activiteit van de geest zijn onwerkelijk. ”

Daar geen enkel verschijnsel aan de werkelijkheid beantwoord, vallen alle activiteiten van de geest ook hier onder, inbegrepen meditatie en toch is het noodzakelijk tot verstillings te komen :

“Op dat Shiva moet worden gemediteerd en beseft het Zelf te zijn, door de rusteloze geest te verstillen tot helderheid, nadat het toereikend aan banden gelegd en weerhouden is van het najagen van de objecten van de zinnen. Aldus, onthult Shiva Zichzelf natuurlijkerwijze als het enig eeuwig Sat-Chit-Ananda-Zelf, de absolute essentie van het wezen van de vereerder.”

(Essentie Ribhu Gita vers 14)

Zie Kwintessens (11.04) - Verstillings

“ De misvatting betreffend zichzelf en een ander is onecht. ”

(vers 11.47)

Eenheid en gescheidenheid bestaan niet met betrekking tot u noch tot mij. Er is geen u , noch mij.....alles is louter het Zelf. (Avadhuta Gita vers 1.15)

Geen ik, geen individualiteit, dan ook geen ander.

Zie Kwintessens (11.05) – Ik en de ander

HOOFDSTUK 12 Het Zelf is het al

Het in de brontekst gebruikte Brahman werd door het begrip Zelf vertaald teneinde ieder idee van een persoonlijk godsbeeld uit te sluiten.

“ Dit al, dit alles is uitsluitend juist het Zelf. Het Zelf, voorwaar, is het enige dat niet onecht is. Alles is alleen het Zelf.”
(vers 12.2)

Zie Kwintessens (12.01) – Het Zelf is het al

“ Handelen en het gevolg zijn alleen het Zelf.”
(vers 12.3)

Waar is handelen en waar niet handelen?
Waar is het aangevangen karma en waar is de bevrijding?
(Ashtavakra in hoofdstuk 20 van de Ashtavakra Samhita)

Zie Kwintessens (12.02) – Handelen en gevolg

“ Alles is voortdurend een met het Zelf. Het Zelf alleen is het mysterie.”
(vers 12.12 en 12.13)

Weet het Zelf als altijd overal te zijn, één en onverdeeld (Avadhuta Gita vers 1.12). Er kan zelfs niet gesproken worden van één met het Zelf zoals het luidt in vers 12.12, want dit suggereert dat er iets buiten het Zelf bestaat, dat er twee objecten zijn, namelijk het verschijnsel en het Zelf.

Daar het Zelf het al is, is het al het mysterie; al het benoemde is in werkelijkheid niet benoemd, zelfs niet te benoemen. De werkelijkheid – of zoals ook wel gezegd : de waarheid – van een verschijnsel kan niet in woorden weergegeven of door het denken begrepen worden. Wie ben ik? Het hoogste weten is niet weten.

Zie Kwintessens (12.03) – Het al is het mysterie

“ Het Zelf alleen is het begin en het einde van de wereld.”
(vers 12.14)

Is er dan toch een wereld en een schepping?

Alles is altijd en alleen het Zelf, geen ogenblik bestaat er iets buiten het Zelf. Ook hier is het adagium van Ashtavakra van toepassing : waar is existentie en waar is geen existentie? Alleen het Mysterie, Bewustzijn is werkelijkheid Er is alleen Bewustzijn.

“ Het Zelf wordt in verschillende vormen ervaren als gevolg van conditionering. Als deze conditionering gekend wordt als een begoocheling, houdt die waarlijk op te bestaan.”
(vers 12.28)

“ Hoewel Ik ongeboren en onvergankelijk van aard ben en hoewel Ik de Heer van alle wezens ben, toch, heersend over Mijn eigen aard, kom Ik tot aanzijn door Mijn eigen Maya. “

(Bhagavad Gita vers 4.6)

Hier betekent Maya in zijn oorspronkelijke opvatting de scheppende energie.

“ Versluierd in Mijn goddelijke Maya ben Ik niet voor allen manifest in Mijn ware aard.”

(ibid vers 7.25)

Hier wordt begoocheling en energie als een en hetzelfde gezien.

“ Waarlijk, deze goddelijke begoocheling van Mij is moeilijk te doorbreken.”

(ibid vers 7.14)

Door juist wel van de appel van de boom van kennis te eten, wordt deze inherente “erfzonde” geheel tenietgedaan. Maya, de grote begoocheling, is gelijk als alle verschijnselen eveneens niets anders dan het Zelf.

Voorbij de werkelijkheid van de zintuigen ligt dé werkelijkheid van het Zelf, het Bewustzijn; het begin en het einde van de wereld zijn het Zelf, geboorte en dood zijn het Zelf, werkelijkheid en begoocheling zijn het Zelf.

“ Anders dan het Zelf is de wereld een begoocheling.”
(vers 12.59)

Zie Kwintessens (12.04 en 12.05) – Maya als erfzonde

HOOFDSTUK 13 Waarlijk, gij zijt Bewustzijn

“ Wat dan ook als het kleinste in deze wereld waargenomen wordt, wat dan ook als geringste in deze wereld uitgesproken wordt, wat dan ook als het minste in deze wereld ervaren wordt – wanneer ook – dat alles is echter onwerkelijk.”

(vers 13.2)

Het kleinste tot dusverre bevindt zich op subatomair niveau en de materiële bouwsteen is nog niet gevonden. De kwantumfysica spreekt in plaats daarvan nu meer en meer van een energieveld en verdichtingen daarvan op basis van uiterst complexe relaties tussen de deeltjes van energie.

Elk ervaren en elk daarover gevormd begrip kan de werkelijkheid niet weergeven van een verschijnsel.

Zie Kwintessens (13.01) – Werkelijkheid

“ Karakteristieken, eigenschappen zoals vorm, ik en gij, bestaan en niet-bestaan, waakbewustzijn en diepe slaap of dromen, zintuigen en geluid of smaak, weten en onwetendheid, dit en dat, verleden en toekomst.....zijn onecht.

(verzen 13.3 t/m 13.21)

Het is niet mogelijk om de essentie van elke eigenschap te verwoorden of met denken te bevatten. Het meest eigene daarvan ontsnapt aan ieder begrip en begrijpen.

Zie Kwintessens 13.01

“ Luister nogmaals! Ik alleen ben de Werkelijke, het Zelf, louter Zijn – Bewustzijn – Zaligheid .”

(vers 13.22)

“ Ik ben enkel Bewustzijn. Gij en alles zijt enkel Bewustzijn – alleen maar Bewustzijn, vervuld van Bewustzijn. Deze uiteenzetting dat gij alleen Bewustzijn bent is voor alle geschriften van de Vedanta ongewoon.”

(vers 13.28 en 13.64)

Herhaaldelijk is aangegeven dat de bouwsteen van de materie (nog) niet gevonden is en dat gesproken wordt van zuiver energie en tijdelijke verdichtingen daarvan.

Zie Kwintessens (13.02) – Gij zijt Bewustzijn

HOOFDSTUK 14 Resumé van alle vastgestelde bevindingen

*“ Luister! Dit “dualiteit” en “non-dualiteit” zijn ongeldig, nietig.
Ik alleen ben, het Suprême Zelf, Bewustzijn, datgene dat zonder eigenschap overal
als enige oorzaak doordringt in alle vormen,, aldoor onvergankelijk, onveranderlijk
en het meest innerlijk van alles en het verborgene is.
Het Zelf van de elementen, het Zelf van alles dat uit de elementen is samengesteld.”*
(vers 14.1 t/m 14.10)

Ik alleen ben!

Met andere woorden ; er is niets dat Ik niet ben, het Suprême Bewustzijn, het meest innerlijke van alles, zelfs van de materie.

Zie Kwintessens (14.01) – Ik alleen ben

*“ Ik alleen ben jou alleen en ben altijd.
Ik alleen ben waarlijk mijn zelf, er is niets buiten mij, niet iets als 'jij' buiten mij. Er
is niets vanwege jou, niets.
Dit is de waarheid, dit is de waarheid, keer op keer. Immers, alles is niet-bestaand.”*
(verzen 14.13 ; 14.36 en 14.38)

Deze verzen geven eenzelfde analogie te zien als vers 1.15 van de Avadhuta Gita :
“ Eenheid en gescheidenheid bestaan niet met betrekking tot u noch tot mij. Er is
geen u, noch mij, noch is er een universum. Alles is waarlijk louter het Zelf”.
Ook het geciteerde Evangelie van Eva (zie hoofdstuk 2 vers 2.27) stemt hiermede
geheel en al overeen.

Zie Kwintessens (14.02) – Ik alleen ben jou alleen

*“ Ik ben het Zelf, jij bent slechts het Zelf, van begin tot eind. Waarlijk, nimmer was
er een begin of eind.
Dit eens vernemend schenkt het onmiddellijk bevrijding.”*
(vers 14.39 ; 14.41 en 14.44)

Deze schenking bestaat uit een beseffen dat men altijd vrij is, het gebonden zijn

berust op het denken; de Ashtavakra Samhita (1.11) laat hieromtrent niets aan de verbeelding over :

“ Hij die zich als vrij beschouwt is inderdaad vrij, hij die zich gebonden acht blijft gebonden. ' Zoals men denkt, zo wordt men ' is een bekend gezegde in deze wereld, en het is beslist waar. “

HOOFDSTUK 15 Ribhu – Nidagha dialoog (2)

“ Dit onvergankelijk Zelf is alles, een andere natuur heeft “dit” niet. Spreken van “dit” is een dwaling.”
(vers 15.02)

Iets werkelijk benoemen is iets niet benoemen – zelfs niet met “dit” of “dat”. Er is niets buiten het Zelf, het aanduiden met dit of dat betekent iets onderscheiden van het Zelf dat evenwel niet benoembaar en ondeelbaar is. Zelfs een “ik” of een “gij” heeft dezelfde aard als “dit” en “dat”.

Ook is spreken over “dit Zelf” in feite niet mogelijk, het kan niet verwoord worden noch met het denken begrepen.

Omdat elk verschijnsel het Zelf is, kan uit de aard van de zaak ook een verschijnsel niet benoemd en begrepen worden.

“ Denken is inderdaad de grote misleiding; denken is inderdaad eigen aan het lichaam en de vrees van het lichaam; denken overheerst de geest.”
(vers 15.12)

“ Denken is de waarheid, zonde, religie en het Boek; denken is de wereld van verschijnselen, gevoelens, onwetendheid, bederf en betwisten.”
(vers 15.13 t/m 15.15)

Zie Kwintessens (15.01) – Denken

“ Van denken wordt gezegd dat het alles is. Altijd verslaan gedachten zichzelf.”
(vers 15.15)

“ Als er de gedachte is dat er geen geest is, openbaart zich enkel het Zelf. Is er de gedachte dat er een geest is, betreft de staat van denken enkel jezelf.”
(vers 15.16)

Vanwaar komt een gedachte en waar gaat deze heen? Gedachten zijn als wolken, ze komen op en drijven over en weg.

Waar is het denken van een pasgeborene en van een mens in diepe dementie of coma?
Als de geest stil is – het ik-gevoel verloren – kan het Zelf zich manifesteren.

Zie Kwintessens (15.02) – Shiva, het Zelf...de Meester

“ Als de geest leeg is, manifesteert zich slechts het Zelf. Is er het denken dan zijt gij er alleen.”

(vers 15.16)

“ Verzaak aan alles en wees stil.”

(vers 15.8)

“ Van denken wordt gezegd dat het alles is.

Alles is enkel het Licht van Bewustzijn.

Mijn Natuur is Existentie, Zijn – Bewustzijn – Zaligheid, immer Zijn - Bewustzijn – Zaligheid, immer de Werkelijkheid van enkel Zijn – Bewustzijn – Zaligheid. Ik ben de oorzaak, het totaal, de Heer van Zijn – Bewustzijn – Zaligheid.”

(verzen 15.17 , 15.18 , 15.25 en 15.26)

Het offer van het denken is in feite het totaal van alle heilige offers, leidend naar de ervaring van het enig stralend Zelf.

(verzen 24 en 25 Essentie Ribhu Gita – gebaseerd op de vrijere en recente Tamil-versie van de Ribhu Gita)

“ Het Zelf alleen is de verschijningsvorm van de wereld. Het Zelf openbaart zich in veelvormigheid en is waarlijk Een . Het Zelf is waarlijk het Zelf van de vijf elementen .

Ik ben, waarlijk, het Zelf dat dit universum doordringt. Het Zelf ben jij.

Ik schenk werelds bestaan en ik vernietig werelds bestaan .

Alles is het Zelf, de immer onveranderlijke. Er is nooit zo'n woord als 'alles'; 'alles' bestaat nimmer.”

(verzen 15.29 t/m 15.43)

Opnieuw de contradictie van bestaan en niet bestaan tussen de eerste en de laatste zin; zie annotatie bij de verzen 1.13 ; 1.16 en 1.18

Zie Kwintessens (15.03) – Het Zelf is de wereld...

“ Ik ben alleen Dat. Ik ben ook mijzelf. Ik ben ook een ander. Op geen enkel ogenblik is er een Zelf buiten mij, geen Suprême Zelf apart van mij, geen betekenis als Werkelijkheid noch Bewustzijn apart van mij.”

(vers 15.46 t/m 15.49)

“.....dit immens gevoel van mij geborgen weten, weten uit welke geborgenheid ik kom en naar welke geborgenheid ik terugkeer, waar ik eigenlijk nooit van gescheiden ben.....”

Zie Kwintessens (15.04) – Geborgenheid

HOOFDSTUK 16 Zaligheid van het Zelf

“ Ik ben, waarlijk, het Zelf dat suprême Zaligheid is, immer enkel Zaligheid. Mijn wezen is volledige Zaligheid. Het universum is een en al Bewustzijn-Zaligheid. Ik ben immer eindeloze Zaligheid, deze geest is echt Zaligheid.”
(vers 16.2 en 16.3)

Een niet bestaand universum, individualiteit en geest zijn één en al Zaligheid!
Al het bestaande met vorm of zonder is enkel en alleen het Zelf; een Zelf dat nader wordt aangeduid met de aspecten Zijn – Bewustzijn – Zaligheid . Ook in andere al of niet religie gebonden zienswijzen kan de Ene in drie aspecten worden aangetroffen.
In de Tao Te Tjing (42) :

“Tao baart een.
Een baart twee.
Twee baart drie.
Drie baart de tienduizend dingen.”

Zie Kwintessens (16.01) – Een en al Zaligheid

“ Geest, waarlijk, is van aard Bewustzijn. Geest maakt de geest tot dat wat het is. Bewustzijn alleen is van het wezen van de Suprême.”
(vers 16.18)

Zoals alle verschijnselen wordt in dit vers belicht dat ook de geest in essentie Bewustzijn, het Zelf is en geen zelfstandige reden van bestaan heeft, geen echte werkelijkheid is.

Zie Kwintessens (16.02) – Geest

“ Geest is de oorzaak van het lichaam, van het ik-gevoelen, de grote zonde en is waarlijk het Suprême Zelf.”

(vers 16.14 ; 16.16 en 16.17)

Voortdurend wisselen de relatieve zienswijze en de absolute elkaar af.
De werkelijkheid is “leeg”, een zuivere energie, bewustzijn, zonder eigenschappen, maar alles doordringend en vormend. Een niet te doorgronden Mysterie :

“Wonderbaarlijk ben ik! Verering voor mijzelf die, hoewel met een lichaam, Eén ben, die niet gaat noch komt maar blijft, het universum doordringend.”
(Ashtavakra Samhita 2.12)

“ Ik heb geen verwanten, geen moeder en geen vader; ik heb geen afstamming, geen eigenschappen, geen jeugd en dementie. Ik ben juist mijzelf, waarlijk, niet apart van en enkel het Zelf.”
(vers 16.26 t/m 16.32)

Logion 101 Thomas evangelie : “ Wie zijn vader en moeder niet 'haat' [niet ontkent]...
...want mijn moeder bracht mij voort, maar mijn ware moeder gaf mij het leven.”

Avadhuta Gita vers 3.22 : “ Ik had nimmer een moeder, vader, zoon en dergelijke. Ik werd nimmer geboren en was nimmer gestorven.”

Ook de Libanese dichter-mysticus Kahlil Gibran spreekt in een analoge zin over de kinderen : “ uw kinderen zijn door u, niet van u.”

Het ware levenschenkende substraat is het Zelf, Bewustzijn.
Zie Kwintessens (16.03) – Ik ben juist mijzelf

“ Ik heb geen bestemming en ken geen gescheidenheid; er is waarlijk niet zo iets als “ik”. Men is zelf altijd de essentie, de Suprême, het Zelf van de Leegte; er is geen bevrijding of gebondenheid, men bindt zichzelf door de geest.”
(vers 16.34 t/m 16.41)

Zie Kwintessens (16.04) – Bevrijding noch gebondenheid

HOOFDSTUK 17 Luister van het Zelf

“ Gegrond in het Zelf geeft het Kennen van het Zelf Kennis van alles.”
(vers 17.2)

Jezelf kennen is het Zelf kennen en alles kennen.

Voor Ramana Maharshi was het onderzoeken 'wie ben ik' de kern van alle zoeken naar het Zelf en tevens de meest toegankelijke, gemakkelijkste wijze.

Ook Jezus laat hierover in logion 3 van het Thomas evangelie geen onduidelijkheid bestaan :

“ Het koninkrijk is in u en het is in uw zien [wijze van zien, denken]. Wie zichzelf kennen , zullen het vinden.....maar als u zichzelf niet zult kennen, dan leeft u in en bent u armoede.”

“ Het Zelf moet gezocht worden. Het Zelf is waarlijk al deze dingen; er is geen grasspriet erbuiten.”
(vers 17.6)

Zie Kwintessens (17.01) – Ken je zelf

“ Ik ben slechts het Zelf en ben niemand anders. Ik ben, werkelijk, het Zelf en evenzo de geest. Wat dan ook denkbeeldig is, het is het Zelf en dat, waarlijk ben ikzelf. Het Zelf, werkelijk, is de bron van de geest, de mandala [mystiek symbool] van de wijzen.”
(verzen 17.7 t/m 17.10)

Alles is niet werkelijk; alles – wat dan ook – wat denkbeeldig is, is werkelijk : het Zelf.

Zie Kwintessens (17.02) – Het Zelf, enig bestaande

“ Ik ben waarlijk het Zelf; er is geen ander begrip. Alleen het Zelf is manifest en

het veelvoudige.

Het Zelf alleen is de moeder van het Zelf; ik ben waarlijk het Zelf, de vader en de zoon.”

(vers 17.13 t/m 17.16)

Alles is onwerkelijk, dus is het werkelijk. Het is onwerkelijk zoals het in de relatieve staat – zintuiglijk – wordt waargenomen. Het is werkelijk als het gezien wordt als uitdrukking van het Zelf, een vorm van het Bewustzijn en in essentie alleen als Bewustzijn. Dan ben ik de moeder, de vader en de zoon van het Zelf, want er zijn geen moeder, vader en zoon, alleen het Zelf is.

Zie Kwintessens (17.03) – Onwerkelijkheid is werkelijkheid

“ Ik ben het Licht van het Zelf. Ik, als ikzelf, kom nimmer tot bestaan.”

(vers 17.26)

“ Ik ben jou; jij bent mij; jij en ik bestaan niet – bestaan niet, inderdaad.”

(vers 17.53)

Ashtavakra Samhita vers 2.8 : *“Licht is mijn ware aard; ik ben niets anders dan licht. Als het universum zich manifesteert, waarlijk dan ben ik het dat schijnt.”*

Avadhuta Gita vers 3.22 : *“ Ik werd nimmer geboren en was nimmer gestorven.”*

Zie Kwintessens (17.04) – Het onbestaand ik

“ Ik ben, waarlijk, het Suprême Zelf, eeuwig, zuiver Bewustzijn, onveranderlijk, vormloos, voorbij elk begrip, onbegrensd en zonder eigenschappen, aandoeningen en vervormingen.”

(diverse verzen)

HOOFDSTUK 18 Eenheid als natuur van het Zelf (Terzijde laten van alle vijfvouden)

Als titel van dit hoofdstuk is de meer begrijpelijke vertaling van de Tamil versie aangehouden.

De vijfvouden (“pentads”) bevatten de volgende aspecten :

vijfvoud van handeling :

- schepping
- in stand houding
- vernietiging
- versluiering
- zegening

vijfvoud van elementen :

- aarde
- water
- vuur
- lucht
- ruimte

vijfvoud van functie/werking :

- schepping
- in stand houding
- vernietiging
- versluiering
- zegening

vijfvoud van grote zonden :

- doden van een gelovige (brahmin)
- drinken van alcohol
- stelen
- overspel
- relatie met een van deze personen

vijfvoud van lichamen :
voedsellichaam/fysieke lichaam
prana lichaam
lichaam van geest
lichaam van bewustzijn
lichaam van zegening/zaligheid

Het loslaten van het idee van de werkelijkheid van deze verschijnselen c.q. de noodzaak van gedragscodes is in het hoofdstuk soms op een meer indirecte wijze verwoord.

“ Ik ben het hoger Weten. Ik ben het lager Weten. Het Zelf kan in het bijzonder gekend worden door Kennis. Ik ben het Zelf; ik besta niet, er is niet iets als ego; ik ben louter en geheel en al Bewustzijn.”
(vers 18.4 t/m 18.8)

Als het ik niet existeert, bestaat het ego niet, bestaan al zijn te onderscheiden lichamen niet noch de elementen waaruit het lichaam is opgebouwd, bestaat er geen handelen, geen functie, geen gedragscode, bestaat alleen de/het Ene, Bewustzijn. Zoals reeds aangegeven werd in hoofdstuk 17 is kennis van het zelf – wie ben ik – en dus het Zelf cruciaal. Het is de kwintessens van Sri Ramana Maharshi's leringen.

“ Empirisch weten is het Zelf met eigenschappen. Ik ben de belichaming van kennis.”
(vers 18.14)

Zie Kwintessens (18.01) – Kennis

“ Er is geen lichaam noch de vijf elementen noch de geest, welk een loutere misvatting is, noch een bestaan van een intellect en zintuigen. Het Zelf is echt. Werkelijk het lichaam is slechts het oneindige Zelf.”
(vers 18.32 ; 18.33 en 18.10)

Zie Kwintessens (18.02) – Lichaam noch elementen

“ Er is niets van een aard als oorzaak en gevolg; geen doener, genieter of handelen. Nimmer, nooit en te nimmer, is er een oorzaak voor leven of dood.”
(vers 18.46 en 18.51)

Geen lichaam, geen individualiteit, dus geen doener of genieter en zijn handelen. Geen persoonlijk karma, dus geen reden voor het bestaan van de cirkel van leven en dood.

Zie Kwintessens (18.03) – Geen oorzaak en gevolg

“ Ik ken geen gedragsregels [geboden noch verboden] en hun uitwerking.”
(vers 18.17)

Analoge verzen zijn :

“.....zijn geest verstoken van onderscheid, is hij zuiver noch onzuiver....en zelfs wat gebruikelijk is verboden, is voor hem toelaatbaar .” (Avadhuta Gita vers 2.39)

“ De wijze verricht vrijelijk wat zich ook voordoet, hetzij goed of kwaad; zijn handelen is als dat van een kind.” (Ashtavakra Samhita vers 18.49)

Zie Kwintessens (18.04) – Gebod noch verbod

*“ Geef het herinneren aan de niet bestaande wereld en verschijnselen op en neem toevlucht tot het herinneren aan het Zelf.
Geef dan zelfs dat op en weest standvastig in je eigen wezen.
Geef vervolgens hieraan op en weest als het Zelf.
Geef zelfs het opgeven op, laat elk idee van onderscheid achterwege.
En omgeef jezelf zelve, verblijvend in jezelf zelve.”*
(vers 18.26 t/m 18.28)

Boeddha : *“ Zoek je toevlucht niet buiten jezelf. Wees een eiland voor jezelf!”*

Zie Kwintessens (18.05) – Toevlucht

“ Als er een neus is, een oog, een oor, een huid, een voet, een hand, een jiva [een bezielde lichaam] , dan bestaat er een geur, een vorm, een mantra, een gevoel, een leven, het gaan en het handelen.”
(vers 18.35 t/m 18.37)

Alles is onwerkelijk en in werkelijkheid uitsluitend en alleen het Zelf, Bewustzijn. Indien.....als.....gedacht wordt dat.....dan....Dit is in feite de wijze van formulering van deze verzen; een formulering die ten nauwste aansluit bij deze van vers 1.11 van de Ashtavakra Samhita : *“ Hij die zich als vrij beschouwt is inderdaad vrij, hij die zich gebonden acht blijft gebonden. Zoals men denkt, zo wordt men....”*

“ Er is geen lichaam noch de vijf elementen noch de geest, welk een loutere misvatting is, noch een bestaan van een intellect en zintuigen.

Het Zelf is echt. Werkelijk het lichaam is slechts het oneindige Zelf.”

“ Er is niets van een aard als oorzaak en gevolg; geen doener, genierter of handelen. Nimmer, nooit en te nimmer, is er een oorzaak voor leven of dood.”

De wereld en de verschijnselen bestaan alleen door het denken, door de begoocheling van de zintuigen en de geest die de werkelijkheid achter het onwerkelijke niet weet, beseft.

Geen doener, geen genierter of handelen, geen geest, dus geen zonden of goden, hel en nirwana en karma.

HOOFDSTUK 19 Het ontkennen van naam en vorm

Een hoofdstuk van ogenschijnlijk grote tegenspraak.
Werd in eerdere hoofdstukken gezegd : “ Ik ben het Zelf” , dan wordt nu in vers 19.40 gezegd :

“ Ik ben jou niet.”

Het universum, het al en alles daarin, ik en jij, dit en dat, is alleen en uitsluitend het Zelf. Maar het Zelf is onbeperkt, onbegrensd en kan bijgevolg niet gelimiteerd zijn tot een begrip, zelfs niet tot een ruim, maar toch beperkend begrip als het al of het universum.

*“ Er is geen begrip [letterlijk : woord] voor mij. Ik ben het Zelf en heb geen tweede.
Ik behoef nergens te gaan en ben in het meest innerlijke innerlijk van alles, geest en lichaam. Ik ben onveranderlijk.”*
(vers 19.2 t/m 19.5)

Zie Kwintessens (19.01) – Ik ben jou niet

“ Dit te Kennen is moeilijk te verwerven; slechts één op vele honderdduizenden heeft dit oordeelsvermogen.”
(vers 19.6)

Dit Kennen is niet een mentaal gebeuren, het is een ervarend kennen, waarbij de ander of het andere niet meer als de ander of het andere ervaren wordt.

“ Weten en er niet naar handelen is niet werkelijk weten” is een bekend gezegde.

Dat een dergelijk Weten zeldzaam is wordt niet alleen in de volgende verzen duidelijk gemaakt, maar ook in het logion 23 van het Thomas evangelie :

“ Ik zal jullie kiezen, één uit duizend en twee uit tienduizend.”

“ De mens die deze buitengewone verhandeling met toegewijde aandacht leest verwerft het Zelf.”
(vers 19.18)

“ Het Zelf in manifestatie is zelf verscheidenheid. Het Zelf wordt geen verscheidenheid ; het is waarlijk overal.”
(vers 19.23 en 19.25)

....” dit immens gevoel van mij geborgen weten, weten uit welke geborgenheid ik kom en naar welke geborgenheid ik terugkeer, waar ik eigenlijk nooit van gescheiden ben....” (Kwintessens 15.04)

“ Ik ben niet de individuele ziel, jiva, de essentie, de gedachte en de geest, vlees noch beenderen, noch het lichaam en het ego. Ik ben niet dood en heb niet een ander leven. Er kan van mij niet gesproken worden. Ik ben zonder naam of vorm en ben jou niet.”
(vers 19.34 t/m 19.44)

Het zelf kan niet met denken bevat noch in woorden uitgedrukt worden. Alles is het Zelf, maar het Zelf is niet alles, omdat alles hoe dan ook nog altijd een beperkend begrip is. Geen enkel begrip kan een werkelijkheid weergeven.

Zie Kwintessens (19.02) – Ik ben niet en toch ben ik

“ Verblijf altijd in je Zelf door jezelf.”
(vers 19.56)

HOOFDSTUK 20 De geheime inwijding

(Bevrijding door de zekerheid over de aard van het Absolute)
(Titel van de Tamil versie)

“ Het inademen, inhouden en uitademen zijn in werkelijkheid het Zelf. Ik ben alles, waarlijk het Zelf, het substraat waar dan ook. Alles is slechts Existentie, Bewustzijn en Zaligheid. Ik ken geen vrees, daar alles het wezen van Bewustzijn en Zaligheid is. Zo een ding als 'ik' , heus, bestaat niet, noch iets als het hoogste. Zelfs het Zelf is niets anders dan alles, slechts Existentie – Bewustzijn – Zaligheid. Het overstijgt alles. Het is het Transcendente.”
(vers 20.9 t/m 20.14)

De aard van het/de Absolute is Existentie (Zijn) – Bewustzijn – Zaligheid. Het kan niet met denken bevat worden noch verwoord. Het kan alleen maar ervaren worden, maar dit ervaren is niet met enig andere ervaring te vergelijken.
Zie Kwintessens (20.01) – Ik ben Dat

“ Besef alles als het Zelf , herinner dat het alleen maar Zijn – Bewustzijn – Zaligheid is en wees alleen op het Zelf afgestemd. Door deze vaste overtuiging – het kenmerk van Kennis van het Zelf – wordt men onmiddellijk bevrijd .”
(vers 20.10 ; 20.18 t/m 20.21 en 20.26)

Zie Kwintessens (20.02) – Besef alles als het Zelf

“ Verzaak aan, geef alles geheel op, concentreer op ' Ik ben het Zelf ' en denk hier steeds aan; geef alle overtuigingen op, ook dat Existentie dat voorbij woorden en denken is en waarover je niet achteraf zou moeten spreken noch iets van begrijpen.”
(Vers 20.29 t/m 20.36)

Alles wat gemeend is eigen gemaakt te zijn vormt tegelijkertijd een gebondenheid. Het loslaten van elk bezit – ook de zuiver geestelijke ervaringen – ontsluit de toegang tot een immense vrijheid.

Zie Kwintessens (20.03) – Geef alles op

“ Blijf steeds de kenner van de Werkelijkheid, de wijze, de hoogste, de gezegende, de transcendente, de volmaakte, de eeuwige en het Licht, de essentie en zuivere, de gehechtheid aan lichaam en enige substantie van denken opgevend, wetend gij zijt het Zelf, alles is het Zelf, Ik ben het Zelf.

Wees standvastig in deze overtuiging en wees goed voor jezelf. Het Zelf, de Suprême is het juweel van de geest.

De doener, de individuele ziel, de non-dualiteit, het empirische weten, voortplanting, de betekenis van de geschriften, de regeerder, alles, alles is Existentie – Bewustzijn – Zaligheid.

Het volmaakt vervulde Zelf, degene die vervult is Existentie – Bewustzijn – Zaligheid, de enige werkelijkheid.

(vers 20.37 t/m 20.52)

Het puur naakte feit van bestaan alleen, in alle aspecten daarvan, dit in totale overgave en onthechtheid doorlevend is de bevrijdende werkelijkheid van ons zijn.

Zie Kwintessens (20.04) – Werkelijkheid

HOOFDSTUK 21 Definitie van het Zelf

“ Weer en wéér zeg ik je de hoogste waarheid : iets buiten het Zelf is waarlijk onwerkkelijk. Er is geen begrip voor onwerkelijkheid. Het bestaande steeds de werkelijkheid zijnde is er geen begrip voor.”
(vers 21.1)

Het zijn louter en alleen lege begrippen. Alles is werkelijk en het werkelijke is voorbij woorden en denken.

“ Waarlijk, Ik ben mijzelf, zonder onderbreking, verleden, toekomst en heden, voorbij onderscheid in tijd, zonder enige omschrijving, met het wezen van het meest innerlijke van het innerlijk zonder dit te hebben, immer voorbij het bereik van woorden.”
(vers 21.9 t/m 21.16)

Bij herhaling wordt in de Ribhu Gita aangegeven wat het Zelf is en niet is; door onophoudelijk op de nagel te slaan wordt deze diep in het hout gedreven. Het menselijk brein is na lange jaren van misleiding slechts moeizaam tot verandering in staat.

“ Het kan niet worden waargenomen noch is het de ontkenning van iets; is immer de metgezel, zonder naam of vorm, verstoken van vereenzelviging met iets. Het manifesteert zich als denken, herinnering en intellect. Het Zelf is begin en einde, van ongeziene potentie.”
(vers 21.22 t/m 21.37)

“ Het Zelf verschijnt als het begin van verlangen naar het Suprême. Deze kracht is alleen Bewustzijn en onvergankelijk. Het Zelf manifesteert zichzelf als rijzend uit de misleiding.”
(vers 21.39 en 21.41)

Misleiding – maya – is het Zelf; de ontsluiting is eveneens het Zelf. Vergelijk dit met : het Zelf als de offeraar, offert het Zelf als het offer aan het Zelf, de Allerhoogste Heer (voorwoord Bhagavad Gita).

*“ Vergeten, en weer vergeten! Opgeven, en weer opgeven! Alles!
Leg alles van de geest terzijde, ruim ook herinnering uit de weg. Zelfs de geringste
herinnering is hier een oceaan van ellende.
Denken is het grote euvel en de gebondenheid aan werelds bestaan. Geest is de
oorzaak van honderden wedergeboorten.”*
(vers 21.46 t/m 21.50)

Opnieuw, en nu haast als een smeekbede, klinkt de oproep tot het loslaten van het denken.

Denken scheidt gebondenheid en het achterwege laten van alles – zie hoofdstukken 19 en 20 – opent de weg tot totale vrijheid.

Zie Kwintessens (21.01) – Vergeten!

HOOFDSTUK 22 Vaststelling van het Zelf als wezen van alle vormen

“ Wat er ook aan verscheidenheid bestaat ben Ikzelf. “
(vers 22.2)

Dit hoofdstuk is de niet in tegenspraak zijnde tegenhanger van hoofdstuk 19 als de ontkenning van het bestaan van wat ook van naam en vorm. Alles is onwerkelijk (het relatieve) en het onwerkelijke is werkelijk, voorbij woorden en denken (het absolute).

“ Ik ben het einde van verwoording, Bewustzijn, het verblijf van alles; het oorzakelijk hulpmiddel en onverdeelde modus. Bewustzijn is de oorzaak, dat ben Ik. Ik, waarlijk, ben Bewustzijn zonder een intellect; het beste, middelmatige en slechte zijn Bewustzijn, waarlijk Ik. ”
(vers 22.3 t/m 22.6)

Een bekende zen uitspraak luidt : “ onderscheiden en toch niet onderscheiden.”

Zie Kwintessens (22.01) – Verscheidenheid

Bewustzijn zonder intellect. Dit wijst eerder op een Bewustzijn dat zonder enig doel immanent in alles werkzaam is en toch alles transcendeert, dan op een Bewustzijn dat doelgericht scheidt en vernietigt.

“ Er is niets zoals ' het Zelf bestaat ' noch ' het Zelf bestaat niet ' . Er is niets , heus, als ' is ' of ' is niet ' . Ik, waarlijk, ben slechts Bewustzijn, zonder gebreken. ”
(vers 22.6 en 22.7)

Zie Kwintessens (22.02) – Bewustzijn zonder intelligentie

Zie Kwintessens (22.03) – Ik ben het beste....

“ Vergelijking en tegenstelling, als ook de gebreken aan het begin, halverwege en het einde zijn slechts het wezen van Bewustzijn. Al wat is gescheiden, echt en onecht en wat leidt tot oorzaak en gevolg ,al of niet paren van tegenstelling is, welke benaming dan ook geuit of gedacht wordt, bestaat niet, bestaat echt niet. Waarlijk, Ik alleen besta.”

(vers 22.09 t/m 22.12 en 22.25)

Zie Kwintessens (22.04) en (22.05) – Bewustzijn met intelligentie (1) en (2)

Het wezen van het Zelf is een onverdeelde eenheid; er is niets buiten het Zelf. Alles is onwerkelijk, is werkelijk, het Zelf.

HOOFDSTUK 23 Uiteenzetting van de waarheid van de Advaita (Non-dualiteit)

Als titel is vanwege meer duidelijkheid de Tamil versie aangehouden.

“ Er is geen onderscheid, dualiteit, of paren van tegenstelling. Niets heeft kenmerken of is verstoken van kenmerken. Dit alles, waarlijk, is het Suprême Zelf. Door Kennis is dit te verwerven.”
(vers 23.2)

“ Kennis is ten opzichte van andere methodes het enige middel tot bevrijding (lees: onwetendheid teniet te doen). Handeling is niet in staat om onwetendheid te verdrijven, omdat deze twee niet met elkaar strijdig zijn; alleen kennis doet de onwetendheid teniet. Na zijn werk gedaan te hebben (zuivering van onwetendheid) verdwijnt de kennis zelf ook. Zolang als het Zelf niet gekend wordt schijnt de wereld de werkelijkheid te zijn.”
(Atmabodhah)

Zie ook inleiding Ashtavakra Samhita
Zie Kwintessens (18.01) – Kennis

“ Er zijn geen eigenschappen.”
(vers 23.12)

In tal van de daarna volgende verzen volgt een opsomming van eigenschappen en paren van tegenstelling. Als bijzonderste kunnen vermeld worden :

geen karma
geen ik en gij
geen geboorte en dood
geen guna's (sattva, rajas en tamas)
geen gebondenheid en bevrijding
geen zuiverheid en onzuiverheid
geen goed en kwaad

geen onwetendheid en weten
geen kenner, kennen en het gekende
etc.

*“Dit alles, waarlijk, is het Suprême Zelf, de nectar van Kennis, de geest
vervullend. Wie dan ook dit verneemt is waarlijk het Zelf.”*

Wie dan ook dit verneemt is waarlijk “Hij die zoekt, ziet, hoort en spreekt, is ook hij
die openbaart.” (Advaita en Wetenschap (7.3) – Evolutie)

HOOFDSTUK 24 De aard van de Zaligheid

“ Al dit, waarlijk, is vol eeuwige zaligheid, zonder oorzaak en gevolg; mijn wezen is de Zaligheid van Weten, verstoken van de vreugde der dingen, het transcendent geluk van het Zelf, verstoken van handelen en de vreugde van het niet oordelen. Er is geen belichaming van de Zaligheid van het Zelf, ik ben verstoken van de 'Zaligheid van het Zelf', ik ben de essentie van de Zaligheid van het Zelf.”
(vers 24.1 t/m 24.4)

Deze Zaligheid wordt aan niets ontleend, niet aan dingen, vanuit een niet handelend handelen en een niet onderscheidend onderscheiden, zelfs een besef, een idee van deze Zaligheid ontbreekt, het is er gewoon (in gelijkaardige zin van 'hoge deugd is geen deugd, juist daarom deugd' ; zie Kwintessens (4.03) en (5.01)

Zie Kwintessens 24.01 Echte Zaligheid is geen Zaligheid

In de volgende verzen is deze Zaligheid met talrijke voorbeelden verder uitgewerkt, waarvan enige markante zijn :

“ Ik ben de Zaligheid van het begin, heden en toekomst, onvergankelijk, de spraak, leven en verwording, dualiteit en non-dualiteit, weten en niet weten, handelen en niet handelen. Ik ben een en al Zaligheid, de hoogste Zaligheid uit de overtuiging dat ik de Zaligheid van het Zelf ben, de ene Werkelijkheid, het meest innerlijke van het meest innerlijke innerlijk.”
(vers 24.5 t/m 24.20)

Het leven belevend in alle aspecten, zich hechtend noch verzettend - ' het gebeurt ' - in bewustheid van het wezen dat men is, schept de Zaligheid van de bevrijding uit de gebondenheid van het denken.

Handelen en niet handelen heeft een drievoudig aspect ; het doen of niet doen; het handelen vanuit een ontbrekend ego (woe wei) en van uit het Zelf gezien. Dit laatste wordt duidelijk door het volgende : ' Het Tao is bestendig daadloos en toch is er niets

dat niet gedaan wordt.'

Zie Kwintessens (24.02) – Zaligheid van wording en verwording

“ Ik ben het Zelf volledig opgaand in de zaligheid van dualiteit. Er is alleen de Ene die de geest betovert. ”

(vers 24.15 en 24.22)

Zie Kwintessens (24.03) – De Ene die de geest betovert

“ Ik ben die grootse in de Zaligheid van het al-verrichtende. ”

(vers 24.6)

HOOFDSTUK 25 Het Zelf zonder eigenschappen

“ Er is alleen de Ene die de geest betovert. ”
(vers 24.22)

Ik, waarlijk, ben Bewustzijn zonder een intellect; het beste, middelmatige en slechte zijn Bewustzijn, waarlijk Ik. ”
(vers 22.3 t/m 22.6)

Ik, waarlijk, ben slechts Bewustzijn, zonder gebreken. ”
(vers 22.6)

“ Vergelijking en tegenstelling, als ook de gebreken aan het begin, halverwege en het einde zijn slechts het wezen van Bewustzijn. ”
(vers 22.9)

Het Bewustzijn zonder intelligentie betovert zintuigen en geest en manifesteert zichzelf in bewustzijn met intelligentie op basis van een trial en error methodiek als een wereld in evolutie.

Op grond van hetgeen wij waarnemen extrapoleren wij het bestaan van een Suprême Wezen met intelligentie en almachtige eigenschappen. Zowel de Advaita als de Boeddha erkennen noch ontkennen het bestaan van een dergelijk Wezen door te zeggen ' het is noch het is niet '.

Dit Wezen dat al-doordringend en al-omvattend is, kan niet gekend worden; al het overige behoort tot het domein van het denken en kan deze Werkelijkheid niet weergeven.

Het zich toe-eigenen van kennis van door een niet kenbaar Wezen uitgevaardigde geboden en verboden of een eigenschap is in contradictie met deze onkenbaarheid en berust op het denken. In dit verband vormt hoofdstuk 20 van de Ashtavakra Samhita een hoogtepunt van de Advaita.

“ Ik ben de belichaming van eeuwig Bewustzijn, zonder begin of einde, zonder oorzaak. Ik, waarlijk, ben het Suprême Zelf. Ik, waarlijk, ben mijzelf, werkelijk.”
(vers 25.02 t/m 25.04)

*“ Er is nimmer zo iets genaamd geest noch enig herinneren. Nooit is er , nimmer en nooit, werkelijk nooit, een wereld. Evenmin zo iets als denken; de gedachte dat er denken is, bestaat zelf niet. Wees er van overtuigd dat er niets te ervaren is, niets te ervaren, niets, werkelijk niets.
Het Zelf is alles, zuiver Bewustzijn. Ik, waarlijk, ben slechts de Ene.”*
(vers 25.6 t/m 25.11)

Alles is louter het Zelf, de Ene. Daar buiten bestaat niets en is er bijgevolg niets dan Dat te ervaren.

Zie Kwintessens (25.01) – Geen geest en geen wereld

*“Ik alleen ben. Dat .Waarlijk, Ik ben de ondeelbare, onmeetbaar, onnoembaar en onbegrensd, onberoerd door denken, niet verborgen noch waarneembaar. Waar dan ook, in welke mate ook, waarlijk, is Dat.
Het Zelf, waarlijk, is het Zelf van het Zelf. Ik, werkelijk, ben de Suprême, het Zelf van alles.”*
(vers 25.12 t/m 25.25)

De werkelijkheid van mijn bestaan, van mijn wezen kan ik niet begrijpen noch verwoorden en kan niet verder geduid worden dan als : ' ik ben Dat '.

Zie Kwintessens (25.02) – Ik alleen ben. Dat.

HOOFDSTUK 26 Lering om als Dat te verblijven

“ Alles heeft het wezen van het Zelf, dat zonder begin of einde is en niet is te overtreffen . Vertoef immer als Dat zelf.

Dat – waarin geen vrees voor dualiteit is en de non-dualiteit doet beseffen, waarin geen ik-gevoelen of vrees voor de paren van tegenstelling bestaat, waarin de daden van spraak en lichaam en de eeuwigheid zelf ineen vloeiend ten einde gekomen zijn en de manifeste wereld nochtans ongeboren is – vertoef immer als Dat.”
(vers 26.2 t/m 26.10)

Dat welk het Suprême Zelf is, het Zelf van alles, van aard Zijn – Bewustzijn – Zaligheid - vertoef steeds als Dat zelf.

Zie Kwintessens (26.01) – Ongeboren manifeste wereld

“Dat, waarin geen tekortkomingen zijn noch een bestaan van géén tekortkomingen, geen onderscheid is als waarheid en onwaarheid, overwinning of nederlaag, bevrijding of gebondenheid, geen begrip bestaat als lichaam, verlangen of denken – vertoef steeds als Dat.”
(vers 26.12 t/m 26.25)

De werkelijkheid is met geen enkel begrip te verwoorden; het is niet dit noch is het niet niet dit, niet iets noch niet niets. Alle begrippen en tegenstellingen vervluchtigen, vervloeien ineen.

Alle begrippen zijn denkbeelden – zie Kwintessens (3.02) :

“Alles, alles wat verwoord of gedacht kan worden, zijn denkbeelden.”

Ook de Boeddha uit zich meerdere malen in deze zin in de Diamant Sutra, maar ook wijzelf kunnen onze onmacht proeven als wij de kern van een ervaring tot uitdrukking willen brengen, zelfs van een simpele ervaring als het zien en ruiken van een bloem (is die ervaring trouwens wel zo simpel?)

Zie Kwintessens (26.02) – Iets werkelijk benoemen

“Dat, waarin noch de terreur van een hel is noch de schatten van een hemel en geen wereld van God; waarin geen vrees voor zonde bestaat – vertoef steeds als Dat.”

(vers 26.28 en 26.32)

Goed en kwaad zijn louter aan het denken en bij consensus bepaalde begrippen, bijgevolg ook de straf en beloning.

Hij die zich als vrij beschouwt is inderdaad vrij, hij die zich gebonden acht blijft gebonden. ' Zoals men denkt, zo wordt men' (Ashtavakra Samhita 1.11)

Zie Kwintessens (26.03) – Hemel en hel

“Dat, waarin ik niet ben en gij niet zijt, waarlijk, waarin men zichzelf is zonder onderscheid tussen zichzelf en zijn Zelf, in een suprême gelukzaligheid – vertoef steeds als Dat.”

(vers 26.41 t/m 26.45)

Ieder onderscheid is opgehouden te bestaan, tussen ik en gij, zelfs tussen het ik en het Zelf. Men is volmaakt zichzelf en vrij van enige identificatie.

Zie Kwintessens (26.04) – Zichzelf zijn.

“ Dat, waarin geen bezoedeling van de geest is en niets als 'ik doe', het denken en het lichaam dood zijn, waarlijk, zeker en vast 'ik' dood is en ook de tijd sterft, vertoef steeds als Dat.”

vers 26.46 t/m 26.52)

Vergelijk met Avadhuta Gita vers 3.22 :

Ik had nimmer een moeder, vader, zoon en dergelijke. Ik werd nimmer geboren en was nimmer gestorven. Ik had nimmer een geest....

Men is immer zichzelf.....Zelf.

“ Dat, waarin vanzelfsprekend het grote Zelf existeert, er alleen zichzelf is en heerst – vertoef steeds als Dat.”

(vers 26.59)

Er bestaat niets buiten Dat, het Zelf.

*“ Ik ben Bewustzijn. Ik ben verstoken van denken. Ik ben niet 'ik'. Ik vertoef als Hij, Hemzelf. Ik ben Dat, het hoogste, de Suprême .
Heel dit universum is restant van denken, de vertroebeling van zuiverheid, vertoef standvastig in het Zelf als het doel.”*
(vers 26.65 t/m 26.68)

Het zich voor ogen houden van 'ik ben Dat' of 'ik vertoef als Hemzelf' wijst nog altijd op zich bewust zijn van ik en de Ander, er is nog een besef van dualiteit.

HOOFDSTUK 27 Vaststelling van het Zelf als de Ene zonder tweede

Ribhu :

“ Ik zal je vertellen over het Suprême Zelf als de enige werkelijkheid en het verzaken aan de wereld, waardoor slechts bij het vernemen ervan, het Suprême Zelf verworven kan worden. ”

(vers 27.1)

“ Voorbij zichzelf is er alleen het Zelf, zonder hoedanigheden, eeuwig en zuiver, duurzaam, onberoerd en volledig. Er bestaat niets buiten het Zelf. Ik ben Werkelijkheid, de suprême vreugde, de zuivere, smetteloze en eeuwige. Alles is zonder twijfel het Zelf en ik ben onbetwist dat Zelf. Ik ben, inderdaad, de onverdeelde Essentie, altijd volledig en volmaakt vervuld. Er bestaat niets anders en is ten alle tijde het Zelf. Niet het minst is duurzaam. ”

(vers 27.2 t/m 27.5)

Men is vorm en toch weer niet vorm, het “niet dit en niet dit” oftewel “neti-neti”. Dit met het verstand niet te begrijpen 'vorm en toch weer niet vorm' kan alleen maar ervaren worden en – opnieuw een contradictie – in het bijzonder op de momenten van sterven. Eerst als wij sterven aan het 'ik' – het 'ik' dat ervaart en handelt – en ultiem bij het einde van het leven.

Zie Kwintessens (27.01) – Ik ben Werkelijkheid...en (27.02) – Er is alleen Bewustzijn

“ Het gevoel van eenheid bestaat niet; alles is het Zelf, dat Zelf ben ik en ik ben alle wijzen van vorm, verstoken van alles te zijn. ”

(vers 27.8 en 27.9)

Er is slechts een onverdeelde Essentie.

“ Eenheid en gescheidenheid bestaan niet...” (Avadhuta Gita vers 1.15)

Zie Kwintessens (27.03) – Eenheid noch gescheidenheid

“ Ik ben subtieler dan het meest subtiele; verstoken van subtiliteit en andere dergelijke hoedanigheden. Ik ben immer de belichaming van de Ene.”
(vers 27.11 en 27.12)

Het Zelf is zuiver Bewustzijn, zonder enige eigenschap, maar van een oneindige potentie. Duiden als een subtiliteit suggereert een fijnstoffelijkheid en is bijgevolg een eigenschap. Het Zelf kan alleen door middel van de gemanifesteerde werkelijkheid – de belichaming van de Ene – ervaren worden.

“ Hij die zoekt, spreekt, hoort en ziet, is ook hij die openbaart; de lamp van het lichaam is het bewustzijn.” (Nag Hammadi geschriften; Gesprek met de Verlosser).

Zie Kwintessens (27.04) – De belichaming van de Ene

“Ik ben het wezen van de Veda's en geschriften, de oorzaak van de herinnering eraan en de belichaming ervan; ik ben het verschil tussen het absolute woord en de eraan ontleende betekenis.”
(vers 27.14 t/m 27.16)

Geen moment is men iets anders dan (uitdrukking van) het Zelf, in gedachten, denken, woorden en handelen, in het beste, het middelmatige en het slechte, aldoor van de Ene de belichaming. Hierin kan ook het niet bestaan van een (absoluut) goed en kwaad herkend worden. Zie ook Kwintessens (22.05) – Bewustzijn met intelligentie (2) ; Spinoza en Advaita (1) parallellen en (12) verantwoordelijkheid.

“ Ik overstijg de betekenis van naam, vorm en alle verbeelding; begrippen als dualiteit en nondualiteit, vreugde en smart, winst en verlies, succes en falen, de ziener en het geziene, lichaam en ik-besef ongeacht de wijze waarop. Geen twijfel eraan : alles is het Zelf en ik ben dat Zelf.”
(vers 27.16 t/m 27.21)

Onophoudelijk wijst de Ribhu Gita erop dat elk idee van een individualiteit, waaruit in feite alle begrippen voortspruiten, geen realiteit is. In dit verband is ook van bijzondere betekenis het niet bestaan van een persoonlijk karma en een persoonlijke wedergeboorte (Kwintessens (22.05) – Bewustzijn met intelligentie (2) . Het prijsgeven van het “ik” scheidt de bewustwording van vrijheid en het achter zich laten van alle schuldgevoelens. Deze schuldgevoelens zijn veelal nauw gerelateerd aan vreugde en smart, winst en verlies en succes en falen.

“ Ik ben het wezen van het zekere van het intellect. Oh! Zelfs dit zekere gaat heen.”

(vers 27.22)

Zie Kwintessens (27.05) – Geheugen

“Dit universum is, heus, niet tot bestaan gekomen; de aanduiding ' Hij is een god' bestaat helemaal niet, helemaal niet, nooit. Slechts áls het bestaat, moet het verwoord kunnen worden. Als het niet bestaat, hoe zou het dan verwoord kunnen worden? Het denkbeeld van vaststellingen en het vastgestelde verschijnsel, de ziener, het zien en het geziene en alle ervaringen zijn allemaal het Zelf. Ik ben dat Zelf, er is geen twijfel aan.”

(Vers 27.33 t/m 27.40)

Zie Kwintessens (27.06) – Universum niet tot bestaan gekomen

Steeds weer en weer wijst de Ribhu Gita erop dat wat de werkelijkheid genoemd wordt niet dé werkelijkheid is, maar een transpositie van het Bewustzijn, het Zelf ('er is alleen Bewustzijn en Bewustzijn neemt álle vormen aan' !).

De Ribhu Gita vervolgt :

“.....lichaam, dood, geboorte, oorzaak, gevolg, verlangen, woede, begerigheid, bevlogenheid, trots, jaloezie, angst, droefheid, alles – heus – bestaat nimmer, nimmer en nimmer. Het Suprême Zelf is inderdaad één, verstoken van enige vermoeidheid de Ene te zijn, dat is mijn zelf, geen twijfel aan.”

(Vers 27.41 t/m 27.45)

Zie opnieuw Kwintessens (26.02) – Iets werkelijk benoemen

Voor wat betreft de gevoelens is het ervaren van het niet bestaan ervan in ' De Clown (5) – Buitenspel ' te lezen.

“ Het bezielde ego, het begrip ziel, het woord ziel, zijn denkbeeldig en bestaan allemaal niet.”

(Vers 27.46)

Alles is het Zelf, Bewustzijn. Er kan bijgevolg geen onderscheid gemaakt worden tussen ziel en lichaam. De Ene is ondeelbaar en onveranderlijk.

HOOFDSTUK 28 Betekenis van de vier grote aforismen

“ Er komen in de Rig Veda, Yajur Veda en Sama Veda vier grote aforismen voor die het ware wezen van het Zelf onthullen.

Absolute Weten is Brahman (Prajnanam Brahma)

Ik ben Brahman (Aham Brahma asmi)

Gij zijt Dat (Tat tvam asi)

Het Zelf is Brahman (Ayam atma Brahma)

Voor meer overzichtelijkheid zijn de aforismen eerst tezamen vermeld en nadien achtereenvolgens meer uitgewerkt in volgorde van de verzen van de Gita.

Brahman is niet het godsbeeld Brahma (de schepper), maar het Universele Zelf in de zin van Tao. Aldus zou de vierde aforisme ook gelezen kunnen worden als ' het Zelf is het Zelf '

Zie Kwintessens (28.01) – Brahman als het Zelf

“ Prajnanam Brahman. Ik ben Absoluut Weten en Brahman; heel het universum, heus, is louter Weten. De geest, die in wat genoemd wordt staat van eenheid is, existeert als het Brahman – Zelf , gelijk zout dat oplost één en onverdeeld is met het water zelf. Ik ben Zijn – Bewustzijn – Zaligheid, zonder hoedanigheden en onverdeeld..”

(Vers 28.2 t/m 28.9)

Dit weten is niet het weten in de gebruikelijke zin; het is weten dat het rationele en intuïtieve overstijgt. Het is het weten waarvan Will spreekt in Kwintessens (6.02) – Koninkrijk.

Brahman wordt overigens op meerdere wijzen omschreven, o.a. ' Zijn, Bewustzijn en Zaligheid ' , ' Zelf ' , ' Dat ' . De meest juiste benoeming is geen benoeming; het ' Dat '

en ' Zelf ' benaderen dit het meest als zijnde een perceptieloos begrip.

Zie Kwintessens (28.02) – Geest als Brahman – Zelf

“ Aham Brahma asmi. Ik ben Brahman “

“ Deze drie woorden ter zijde latend en het zoeken met de geest en de ene onverdeelde Essentie beseffen is het karakteristieke van Bevrijding uit het lichaam. Ik ben Brahman, Bewustzijn alleen, Zijn – Bewustzijn – Zaligheid van aard. Aldus, met dit Weten, behoort men onophoudelijk zich te beschouwen als het Suprême Zelf.”
(Vers 28.19 t/m 28.24)

In deze verzen klinkt het tweede logion van het Thomas evangelie door als Jezus zegt :

“ Laat hij die zoekt niet ophouden te zoeken totdat hij vindt. En als hij vindt, zal hij verward zijn en als hij verward is, zal hij zich verwonderen. En als hij zich verwonderd heeft, zal hij overal boven staan en tot rust komen. “
De rust van de tijdens het leven bevrijde ziel, de jivanmukti.

“ Ik ben Brahman “ en “ de ene onverdeelde Essentie beseffen “ zijn in feite twee uitdrukkingen voor hetzelfde : men is het Zelf in de zin van vers 1.15 van de Avadhuta Gita : “ Eenheid en gescheidenheid bestaan niet met betrekking tot u noch tot mij “. De uitdrukkingen “eenheid” en “gescheidenheid” dienen steeds tezamen gezien en gelezen te worden; zou er immers alleen gesproken worden van “eenheid” dan houdt dat stilzwijgend in dat er iets van twee verschijnselen sprake is, namelijk het individu en Brahman, Dat, het Zelf. Ongeacht iedere uitdrukkingsvorm is er altijd en uitsluitend het Zelf, Bewustzijn.

“Tat tvam asi. Gij zijt Dat.”

In feite vormt dit aforisme een herhaling van hetgeen hiervoor onder “Ik ben Brahman” uiteengezet is; alleen schijnt de tekst zich nog directer te richten tot de zoeker. Haast dwingend klinken de verzen uit hoofdstuk 21 :

*“ Vergeten, en weer vergeten! Opgeven, en weer opgeven! Alles!
Leg alles van de geest terzijde, ruim ook herinnering uit de weg. Zelfs de geringste herinnering is hier een oceaan van ellende.
Denken is het grote euvel en de gebondenheid aan werelds bestaan. Geest is de oorzaak van honderden wedergeboorten.”*
(vers 21.46 t/m 21.50)

Gij hebt geen lichaam, gij hebt geen ziel! Vergeet en besef Gij zijt Dat! Dat alleen!

Het beste, het middelmatige en het slechte. Dat!
Vergeet! En weer en weer. Besef en herinner u, herinner : Gij zijt Dat!
(Voor het al of niet bestaan van een persoonlijke wedergeboorte : zie Kwintessens
22.05)

*“ Gij, gij zelf zijt Brahman, gij zelf, inderdaad, zijt de Suprême Goeroe, het
onveranderlijk Bewustzijn, werkelijk Zijn – Bewustzijn – Zaligheid.”*
(vers 28.28 t/m 28.31)

“Ayam atma Brahma. Het Zelf is Brahman.”
(vers 28.48)

*“ Het Zelf is, zelf, de ene onverdeelde Essentie, eeuwig, zuiver en vrij. Dat zelf
wordt alles. Wees ervan overtuigd : Hij is Ik.”*
(vers 28.50 en 28.53)

Het is onbelangrijk of ik het individu betreft (dus kleine letter) of het Zelf, dus met
hoofdletter weergegeven wordt. Omdat er geen individu is, dus ik Ik is. Het Zelf is
het enig echte subject; Dat (het Zelf) wordt alles.
Hij is ik en Hij is Ik vormen in feite twee schrijfwijzen voor een en hetzelfde.

HOOFDSTUK 29 Het denkbeeldige van alles

“ Dat het bestaan van denken en het bestaan van de geest iets anders is dan de staat van het Zelf is geheel denkbeeldig. Het zien, de ziener, het geziende en de doener, het doen en daad zijn allemaal denkbeeldig. De dualiteit van denkbeeldig denken, een ontbreken daarvan en het begrip dat het de geest is die denkt, het is allemaal denkbeeldig.”

(vers 29.2 t/m 29.10)

Het antwoord is in het volgende vers gegeven :

“ Kennis van het Zelf, het wezen van de geest – waaruit kan dit alles ontstaan bij afwezigheid van de geest? Onwetendheid, sereniteit, beheersing van de zinnen, gebondenheid en bevrijding zijn alle toestanden van de geest, waaruit kunnen die ontstaan bij afwezigheid van de geest?”

(vers 29.12 t/m 29.15)

Geest is niet te verwarren met bewustzijn. Bewustzijn is meer dan geest-denken; baby's, mensen in diepe coma of dementie en zwaar mentaal gehandicapten zijn veelal niet tot denken in staat, maar beschikken wel over bewustzijn. Zie hiervoor Kwintessens (1.02) – Geest noch denken en Kwintessens (18.02) – Lichaam noch elementen. In beide publicaties komt het aspect van een mogelijke afwezigheid van een denkende geest aan de orde.

Tekenend zijn in dit verband de verzen 2.23 en 2.24 van de Ashtavakra Samhita :

“Oh, in mij, de oeverloze oceaan, bij het opsteken van de wind van het denken, ontstaan myriaden van werelden.”

“Met het gaan liggen van de wind van het denken, in mij de oeverloze oceaan, vergaat het schip van het universum, ongelukkig met het jiva van de reder [lett. handelaar] .”

Het denken schept de “werkelijkheid” , het offer/de afwezigheid van het denken doet deze “werkelijkheid teniet, inbegrepen het idee van een individualiteit.

De Ribhu Gita somt vervolgens in tal van verzen op wat allemaal denkbeeldig is; enige markante (delen van) verzen zijn:

“De zucht naar bevrijding, de bevrijding zelf en leven om bevrijding te verkrijgen en gezegend zijn met de juiste geschiktheid hiertoe, de eervolle overtuiging van het bestaan van een individuele ziel, de lering van de Vedanta en de leraar scheppen gebondenheid.

Als het achterwege laten van conceptueel denken plaats heeft, is het resultaat verwerving van vreugde.

Alleen Brahman [het Zelf] is de Suprême Werkelijkheid. Buiten het Zelf bestaat er niets. Dit eens vernemen is de vernietiging van het geheel van karma van de onwetende, de Bevrijding van het grootse.

Het karma van ontelbare geboorten wordt tot as verbrand. Dit is de waarheid, de waarheid en weer : de waarheid.”

(vers 29.32 t/m 29.34 ; 29.44 ; 29.50 en 29.51)

Ook de vernietiging van het karma is conceptueel denken; in werkelijkheid – als zijnde een uitdrukking van het Zelf - bestaat er geen karma. Opnieuw kan verwezen worden naar vers 3 uit de Diamant Sutra (zie ook Kwintessens (18.03) en (20.03) :

“...allemaal zijn ze voorbestemd om door mij bevrijd te worden en de onvoorwaardelijke vrijheid van het nirwana te verwerven. Wanneer er echter op deze wijze ontelbare wezens bevrijd zullen zijn, is er in werkelijkheid geen enkel wezen bevrijd. Omdat geen enkele echte bodhisattva geloof hecht aan het bestaan van een ego, een persoonlijkheid, een entiteit of een afgescheiden individualiteit.”

Er is geen individualiteit anders dan het Zelf (zie vers 1.15 Avadhuta Gita), en het Zelf is eeuwig vrij, zuiver ; dus vrij en zuiver van enig karma.

HOOFDSTUK 30 Het wezen van Zijn – Bewustzijn – Zaligheid

Ribhu :

“Ik zeg je, er is alleen het Suprême Zelf. Ik ben louter de staat van Zijn, Zaligheid. Deze wereld is niet ontstaan, niet geschapen. Ik ben de staat van Zijn, het wezen van Bewustzijn. Ik ben mijzelf, de enige Ene. Ik existeer en straal, het enige Zijn – Bewustzijn – Zaligheid. Deze vorm is onecht, waar het dan ook zij. Ik ben de ervaring van zuivere Existentie, het wezen van de innerlijke doordringing van alles en de aard van getuige van alles.”
(vers 30.1 t/m 30.10)

Zie Kwintessens (30.01) – Het wezen van Zijn – Bewustzijn – Zaligheid

De wereld is niet ontstaan, niet geschapen.

Alles zijnde het Zelf, Bewustzijn dat eeuwig, onveranderlijk en ondeelbaar is, de enige Ene, kan de wereld inderdaad niet ontstaan of geschapen zijn. Hoe dit gezien moet worden blijkt uit vers 30.23 en 30.24 :

“ Dit alles is uitsluitend het Zelf; 'het bestaat, het bestaat niet' zegt men. 'Het is werkelijk, het is onwerkelijk' zegt men ”.

Deze gezegden zijn vergelijkbaar met Boeddha's uitspraak “ neti – neti “ (niet dit, niet dit).

En overeenkomstig met de annotatie bij vers 20.14 van de Ashtavakra Samhita. Het bevestigen van een verschijnsel scheidt evenzeer onwetendheid als de ontkenning ervan; immers door het ervaren van het waarneembare ervaren wij de Onwaarneembare, zoals blijkt uit het volgende :

“ Ik ben Hem die het grootste mysterie van het mysterieuze is; verstoken van alle onderscheid en bestaande als het veelvoudige ”
(vers 30.20 en 30.29)

“.....werkelijkheid en onwerkelijkheid overstijgend.”
(vers 30.46)

*“ Het Zelf niet bewegend noch stilstaand, niet stil noch sprekend, hem noch
gij noch mij – niet in het minst; het substraat van alles.”*
(vers 30.33 t/m 30.35)

Isha Upanishad : Onbeweeglijk, stilstaand is het Zelf sneller dan denken en al
wat beweegt.

HOOFDSTUK 31 Verwerving van het Zelf, met voorbeelden

Er wordt in werkelijkheid niets verworven, men is het Zelf. Verwerven, bereiken betekent een zodanig besef van het Zelf dat men is, dat het hele bestaan ernaar beleefd, geleefd wordt.

“ Het Kennen van het Zelf wordt altijd omhuld in Zaligheid ervan.”
(vers 31.2)

“ De fenomenale wereld van de geest bestaat niet, de wereld en alles is als luchtkasteel en een concept.”
(vers 31.3 t/m 31.6)

“ De ellende van de wereld is de vele uitdrukkingswijzen van de geest; geest is de machtige ziekte en gebondenheid komt uit ik-gevoel voort. Besef dan steeds 'ik ben Dat'.

Van de in dit hoofdstuk talrijke voorbeelden zijn de bekendste het touw dat bij duister voor een slang gehouden wordt en het parelmoer van de oesterschelp voor zilver. Bij een juist zicht daagt de werkelijkheid. De overige voorbeelden zijn van een zelfde aard en voegen nagenoeg niets meer toe.

HOOFDSTUK 32 Lering in zich overtuigen van het Zelf te zijn (1)

Opnieuw wordt in tal van verzen van dit hoofdstuk uiteengezet wat in vele van de voorgaande hoofdstukken reeds gezegd werd : wat het Zelf is en niet is en het niet bestaan van de relatieve werkelijkheid. Het zichzelf overtuigen geschiedt hierdoor eerder op een indirecte dan expliciete wijze plaats.

“ Het Suprême Zelf kan niet gezien worden. Ik ben overal uitgezaaid en van een aard dat woorden overstijgt. Ik ben het binnenste en het buitenste. Alles is het Zelf; er is werkelijk niet zo iets als alles.

(vers 32.3 ; 32.11 ; 32.12 en 32.13)

“ Kennis is doordrongen van het Zelf. Indien gij deze overtuiging steeds hebt, zult gij spoedig bevrijd zijn. Gij zijt, werkelijk, het wezen van het Zelf, de belichaming van het Zelf.”

Deze verzen zijn als een echo van de Isha Upanishad 5, 6 en 7 :

Het beweegt en beweegt niet.
Het is ver weg en nabij.
Het is in dit alles.
Het is buiten dit alles.

Wie al wat leeft, beweegt en is,
ziet als het eigen Zelf
en dat Zelf levend in al wat is,
die kent haat noch afkeer.

Voor hem die alles ziet
doordrongen van dat Suprême Zelf,
eindigt leed en zorg,
nu hij alles als de Ene weet.

“ Er is slechts het ene wezen van Bewustzijn, slechts één vaststelling van het Zelf.

Ik ben het Suprême Zelf en de verblijfplaats van Suprême Zaligheid. Van deze overtuiging doordrongen zijnde, zij altijd immer verzaligd door Bewustzijn.”
(vers 32.37 en 32.38)

HOOFDSTUK 33 Lering in zich overtuigen van het Zelf te zijn (2)

“ Het Zelf is nergens iets anders, inderdaad is het Zelf, dat de geest vervult. Het Zelf is, werkelijk, alle kennis. Het Zelf is de guru en de leerling van Zichzelf; het is de bron van Zichzelf. De Kennis van het Zelf is de dagelijkse gewijde rite. Kennis van het Zelf wordt door zichzelf gerealiseerd, is de grootste schat, de hoogste wetenschap en het opperste pad. Kennis van het Zelf is het tenietdoen van de geest en het denken. Nooit was er iets gelijk aan de Kennis van het Zelf en zal er nooit zijn. Door de Kennis van het Zelf zuivert men zichzelf en vernietigt men alle vrees. Kennis van het Zelf is het bewegen en niet bewegen.”

Hoofdstuk 33 is een en al een ode aan de kennis/Kennis van het Zelf. Het kennen van zichzelf, de vraag 'wie ben ik' diep te doorgronden leidt tot de Kennis van het Zelf.

In dit verband zijn twee uitspraken van Jezus uit het Thomas evangelie bijzonder relevant :

logion 3 : “ Het koninkrijk is in u en het is in uw [wijze van] zien. Wie zichzelf kennen, zullen het vinden.....”

logion 67 : “ Hij die alles kent, maar gebrek heeft aan zelfkennis, heeft overal gebrek aan.”

Ramana Maharshi : “ De bron van het 'ik' moet ontdekt worden. Dan zijn alle vragen opgelost.”

Zie Kwintessens (33.01) – Kennis

“ Lees stilletjes voor jezelf over het ervaren dat alles het Zelf is. Op een zeker moment zal dit resulteren in een verdienste gelijk aan ontelbare offers. De vrucht van deze overtuiging is het Zelf zelf.

(vers 33.29 en 33.32)

De vrucht is het Zelf zelf : het bewegen en het toch niet bewegen, het handelen en het toch niet handelen; het woe wei van het Taoïsme.

“ Daarom, ten alle tijde, zelfs tijdens een droom, in positieve overgave alles offerend, ben ik het Zelf; geen twijfel aan : Ik ben mijn eigen bestemming. ”
(vers 33.33)

Alles offerend omvat ook het opgeven van het ik, een volkomen overgave aan het Suprême Ik.

Ik ben mijn eigen bestemming, mijn eigen doel; een analoge duiding kan in de Bhagavad Gita (4.24) gevonden worden :

“Het Zelf als de offeraar, offert het Zelf als het offer aan het Zelf, de Allerhoogste Heer.”

Vergelijk ook met vers 1.40 en 3.2 van de Avadhuta Gita.

HOOFDSTUK 34 Vastgestelde bevindingen

“ Dit Zelf dat ervaren wordt, straalt als zodanig vanwege Bewustzijn. Alles bestaat vanwege Bewustzijn. Er bestaat niets anders. Zelfs een atoom – zelfs één – bestaat niet, bestáát niet. ”

(vers 34.2 en 34.3)

Tot op heden heeft de kwantumfysica de vaste bouwsteen van de materie niet ontdekt en bestaat zelfs de opvatting dat alles berust op massaloze energie (zie Kwintessens 4.01).

“ “het Zelf”, “het Suprême Zelf” en “het individuele Zelf” van dit alles bestaat er niets afzonderlijk. Ik ben het lichaam. Ik ben de vorm. Ik ben de kennis en kenner. Ik ben het wezen van oorzaak en gevolg en handelingen door innerlijke vermogens. Ik ben ook al wat niet beweegt. ”

(vers 34.6 ; 34.7 en 34.12)

“ Wat dan ook opgebouwd is uit Bewustzijn, gij behoort de overtuiging te hebben dat zulks het Zelf is. ”

(vers 34.11)

De hierboven weergegeven teksten en het onderling verband behoeven geen verdere annotatie .

“ Het Zelf onderzoekend wordt uzelf slechts Zelf. De vaste overtuiging 'ik ben Dat' is werkelijk, het Suprême Zelf, de grote Bevrijding en vernietiging van de gebondenheid; de vastgestelde bevinding van de Upanishaden en alle meesters. Het is, inderdaad, de grote lering voor alle wezens voor alle tijden. ”

(vers 34.42 t/m 34.51)

HOOFDSTUK 35 De leegte van de waarneembare wereld

Ribhu :

“ Ik zal nu spreken over de leegheid van het ervaren universum die het wezen is van het Zelf of het veelvoudige is het wezen van het Zelf. Heel die veelvoud is niet bestaand, werkelijk.

*Verzaak aan, laat vallen [volgt een selectie uit diverse verzen 35.3 t/m 35.17] :
het begrip van een eeuwig Zelf, het denken dat de wereld ervaart, geboorte en dood ;
misvattingen zoals een eigen geboorte, leven en dood (zie Kwintessens 22.05 Bewustzijn met intelligentie (2))
vaste overtuigingen als ' alles is het Zelf ', ' ik ben Dat ', ' de waargenomen wereld bestaat niet ' ;
ideeën over oorzaak en gevolg;
valse begrippen over de eigen innerlijke vermogens en daaruit voortkomende handelingen ;
en weest altijd standvastig gevestigd in jezelf.”*

Alles wat berust op begrippen, concepten, dus denken, is van zeer beperkte, relatieve waarde. De werkelijkheid - ook de relatieve – kan niet met denken begrepen noch verwoord worden.

Het offer van het denken is in feite het totaal van alle heilige offers (Essentie Ribhu Gita vers 24).

Zie ook Kwintessens Ribhu Gita vers (15.16) en “verzaak aan alles en wees stil “ (vers 15.8).

Zie Kwintessens (35.01) – Het offer van het denken

Zie Kwintessens (35.02) – Geen eigen geboorte, leven en dood

*“ Verzaak aan alles [volgt een selectie uit diverse verzen 35.18 t/m 35.30] :
mantra's en wat er ook is van Veda's en geschriften en inbeelding van alle ideeën;
de ervaring van het universum door alle denken, spraak en vormen;
de wereld van vreugde en leed, verlangen en afkeer, zintuigen, geboorte en*

dood, oorsprong;

alles als het wezen van het Zelf, er is niets buiten Dat, het universum bestaat niet;

en blijf steeds standvastig gevestigd in je eigen Zelf.”

Zie ook vers 6.46 van hoofdstuk 6

Ramana Maharshi : “ Be as you are .”

Jezus : “ Zie de vogels van het veld, ze zaaien niet en maaien niet en geen van u gaat zo gekleed als zij.”

Het offer van het denken.....

*“ Verzaak aan dit alles [volgt een selectie uit de verzen 35.31 t/m 35.49] :
denken, tijd, onderscheid tussen verschijnselen, inbeelding door mentale projecties, misvattingen daardoor, aarde en andere elementen, evolutie en vergankelijkheid, het idee van Bewustzijn als getuige en overtuiging ' ik ben het Zelf ', prijzen en verwijten, overstijgen van werkelijk en niet werkelijk, de belichaming van Zijn – Bewustzijn – Zaligheid.....
en blijf steeds standvastig gevestigd in je eigen Zelf. Dit alles is het Zelf en Ik ben het Zelf.*

Het offer van het denken.....be as you are!

“ Wie dan ook die deze uitleg verneemt, hetzij eenmaal of bij voortduring, werkelijk, is bevrijd. Dit horende, zelfs één minuut of een halve minuut, zal hij opgaan in het Zelf.

(vers 35.52)

Nimmer en nooit was er gebondenheid, het denken denkt in begrippen als vrijheid en gebondenheid. Er is geen u en geen ik, hoe zou dan iets dat onbestaande is gebonden of bevrijd kunnen zijn?

Wat is, kan niet met het denken begrepen noch verwoord worden.

HOOFDSTUK 36 Het uiteenvallen van alles

“ Mijn wezen overstijgt alles en is voorbij alle woorden en betekenissen. Ik ben de Werkelijkheid, het tenietdoen van alles, zuiver en Suprême, verstoken van denken en intellect.”

(vers 36.4 en 36.6)

“ Het denken is de wereld, de grote verwarring, zonde en verdienste, bevrijding en gebondenheid.

Door overtuigd zijn van het Zelf wordt denken, leed, dualiteit, verlangen, woede, zonde, verdienste, tekortkoming, misvatting, ervaring, kennis beëindigd, wordt alles tenietgedaan.”

(vers 36.7 t/m 36.27)

“ Met overtuiging het Zelf onderzoeken wordt ' ik ben het Zelf ' zekerheid. Weest, zelfs verzakend aan deze zekerheid, in het hart van je eigen wezen : Ik ben het Zelf, het Suprême Zelf, Bewustzijn-Zelf, louter het Zelf.

Je bent het Zelf, werkelijk, van nature immer Dat.”

(vers 36.28 t/m 36.33)

“ Bewustzijn is het Zelf; het duurzame is het Zelf. Wat gekend moet worden en niets anders is het Zelf, de Werkelijkheid zonder hoedanigheden.

Er is nimmer, nimmer enig niet-Zelf. “

(vers 36.38 en 36.40)

Ken je zelf als Zelf en 'be as you are' , in het hart van dat enig en eigen wezen.

HOOFDSTUK 37 De negatie van denkpatronen

Ribhu :

“ Luister met vreugde naar deze uiteenzetting, de kwintessens van alle essenties, het hart van de kwintessens.

Het Zelf, werkelijk, is heel de wereld; laat het woord “wereld” los, er van overtuigd zijnde “ ik ben het Zelf “ en verzaak de geesteshouding van “ik”. Alles komt op zichzelf ten einde, bestaat niet en is altijd begoocheling, er geen gij noch een ik. Het voortdurend onderzoek naar het Zelf is ook geheel het Zelf.

Het begrip, de overtuiging van dualiteit, bestaan en niet bestaan, onderscheid van eigenschappen en tekortkomingen, geest en ego en denken, zien, spreken en dergelijke, alles is het Zelf en wees daar zeker van.

Aldus verkondigden alle rishi's : alles is louter het Zelf, laat alles los, uiteindelijk, wees overtuigd van ik ben het Zelf.”

(vers 37.1 t/m 37.28)

Nogmaals, keer op keer, wijst de Ribhu Gita op het relatieve aspect van de geest, het denken (dus eveneens de gevoelens !). Ten aanzien van de gevoelens is het belangrijk te beseffen, dat een verandering van de houding tegenover een ervaring, ook een verandering in de gevoelswaarde daarvan teweeg brengt.

HOOFDSTUK 38 Lofprijzing van de verhandeling

“ Ik ben alleen Bewustzijn, hier is geen twijfel aan. Deze zekerheid hebbend, laat zelfs dat los. Het is waar, waar is het. Opnieuw, het is de waarheid : er is niets buiten het Zelf.”

(vers 38.2)

“ Gij zijt absoluut het Zelf, absoluut. Gij zijt Bewustzijn en dit is de Zaligheid van het Bewustzijn, werkelijk. Zeldzaam is het altijd, inderdaad , zelfs voor goden en rishi's, dit aan te treffen.

Deze Wetenschap van het Suprême Zelf [Isvara] in openbaring is door Shiva uiteen gezet gedurende zijn aanwezigheid op de berg Kailasa over tienduizend jaar.

Niets is er gelijk aan, zelfs het horen van een half vers ervan en zelfs door het stil te lezen wordt men bevrijd; alles opgevend dient de tekst steeds toegepast te worden.

(vers 38.3 t/m 38.15)

“ Alles opgevend, mantra's – offers – liefdadigheid – eerbetoon – dienstbaarheid – leringen – guru en gids – wereld en weelde – verdienstelijkheid – hier is de rust van het denken, de grote Wetenschap, deze tekst is het Suprême Zelf, de kwintessens van alle essenties, de grote essentie van alle essenties. Niets evenaart deze tekst, alleen deze behoeft toegepast te worden.”

(vers 38.16 t/m 38.29)

Nidagha :

“ Aldus, op welk ogenblik ook, waar dan ook, bestaat er niets in het minst. Er is alleen de Ene zonder tweede. Werkelijk, er is zelfs geen Eenheid.”

(vers 38.42)

Gezien vanuit het relatieve aspect bestaat er een veelvoud; in werkelijkheid is deze veelvoud ondeelbaar de Ene, daarbuiten bestaat niets. Vandaar dat Nidagha zegt dat er zelfs geen Eenheid bestaat, waardoor elke gedachte omtrent een veelvoud teniet gedaan wordt.

HOOFDSTUK 39 Beschrijving van Nidagha's ervaring (1)

Ribhu :

“ Zeg mij, heeft je geest de Wetenschap van het Zelf in zich opgenomen? ”

Nidagha :

“ Mijn onwetendheid, geloof in het handelen, begrip van een werkelijk bestaand universum en mijn grote angst zijn door uw genade ogenblikkelijk verdwenen, vernietigd. ”

(vers 39.1 t/m 39.4)

“Ik was een schepsel van denken en had de misvatting dat de geest “ik” was. Ik ben, werkelijk, de uitgebreidheid van Bewustzijn. Ik ben het doel, het substraat van alles, ik ken geen verval.”

(vers 39.5 t/m 39.18)

Ook Spinoza gebruikt voor het wezen dat wij zijn de term “uitgebreidheid”, een voor de hand liggende uitdrukking indien het onbenoembare Wezen (God of Zelf) – zoals door de Advaita en Spinoza – gezien wordt als het substraat van alles.

De verzen in dit hoofdstuk zijn een bevestiging van voorgaande uiteenzettende verzen van Ribhu en zijn om reden van nodeloze herhaling niet verder weergegeven.

HOOFDSTUK 40 Beschrijving van Nidagha's ervaring (2)

“ De uitgebreidheid van Bewustzijn ervaar [letterlijk : zie] ik niet, zelfs 'ik ben Dat' ontstaat niet.”
(vers 40.2 en 40.3)

Een ogenschijnlijke tegenspraak met vers 39.9 maar omdat Nidagha nu zo **is**, ontbreekt een bewustzijn, bewustheid hiervan; er is geen individualiteit die zich anders weet , dan hij ervaart vanuit zijn natuurlijke staat van zijn.

“ Ik ervaar geen onderscheid op enig moment. Als er onderscheid is tussen jou en mij, vloeit daar zeker geen gevolg uit voort.”
(vers 40.3 en 40.20)

Als Suzanne zegt : “van binnen ben ik geen clown, zelfs geen Suzanne. Ik ben mijzelf ,zonder ik..” (Kwintessens 26.04) is er geen onderscheiden in haar onderscheid.

Onderscheiden en toch niet onderscheiden is een bekend gezegde van Zen.

“ Er is, waarlijk, geen plek om naar te gaan; geen plek voor jou of mij.”
(vers 40.16)

Ook Suzannes uitspraak 'dit immens gevoel van mij geborgen weten, weten uit welke geborgenheid ik kom en naar welke geborgenheid ik terugkeer, waar ik eigenlijk nooit van gescheiden ben' (zie ook Kwintessens 15.04) vertoont hiermee een overeenkomst

Ondeelbaar en immanent in alles zijnde, is men reeds overal.

“ Ze [zijn volgelingen] vrezen dat hij [Ramana Maharshi] weg zal gaan, maar waar kan hij naartoe en hoe?” (Ramana Maharshi ongeneeslijk en kort voor zijn

dood).

Terecht zegt Nidagha dus in vers 40.32 :

“ Ik ben immer overal aanwezig. “

HOOFDSTUK 41 Beschrijving van Nidagha's ervaring (3)

“ Waarlijk, ik ben dat Zelf, het eeuwig Zelf, wat het doel behoort te zijn.”
(vers 41.1 t/m 41.6)

Een bekend adagium is : gij zijt zelf het doel van uw zoeken.

“ Ik ben de zeeën en rivieren, de bergen en de wereld, aarde en wind, licht en ruimte, geest en zintuigen. Ik ben waarlijk overal en alles doordringend.”
(vers 41.7 t/m 41.19)

De verwoording door Nidagha stemt vrijwel – zij het minder poëtisch – overeen met die van Swami Ram Tirth (zie Kwintessens 11.05).

“ Ik ben gevestigd als de Ene, alsook het veelvoudige.”
(vers 41.14)

HOOFDSTUK 42 Lofprijzing van de Guru door Nidagha

“ Dit is de zon die de inktzwarte duisternis van de grote versluiering [maya] verdrijft. De spreekbuis van deze verhandeling is Shiva zelf, daar de rishi's en goden daartoe niet capabel zijn, oh leeuw onder de wijzen, waaraan met alle middelen eer betoond moet worden als dé Guru.

Deze Wetenschap van Shiva is zuiver en vernietigend voor de paren van tegenstelling en kan slechts door een rechtstreekse genade verworven worden. Deze Wetenschap schenkt Bevrijding.”

(vers 42.1 t/m 42.26)

“ Deze wereld beschouwend als verstoken van werkelijkheid, jezelf daar naar richtend, al wat uit dualiteit voortkomt vermijgend als een spinnenweb van woorden, in een houding van een harmonieus begrip en aldus in vrede verblijvend.”

(vers 42.27 en 42.28)

Kennis wordt Wetenschap door zichzelf daar naar te richten en het te ervaren in een gevoeld zijn.

HOOFDSTUK 43 De plechtige eed van Shiva, het middel tot verlichting

In de tekst zijn deze beloften nauwelijks of niet herkenbaar; de titel van het hoofdstuk in de Tamil versie wijkt sterk hiervan af :

“ Nidagha's spreken over het verwerven van de staat van jivanmukti (bevrijd in dit leven), verblijvend als het wezen van eeuwig, zuiver, gerealiseerd, bevrijd, oneindig Bewustzijn door de genade van de Leraar.”

De wijze waarop dit moet plaats hebben is in het gewone dagelijks westers leven nauwelijks haalbaar; verwezen wordt naar de verzen 110 t/m 115 van de Essentie van Ribhu Gita.

Het hierna volgende is evenwel realiseerbaar.

“ Men behoort gedurende dit leven de Guru in overvloed te dienen en eer te betonen. ”

(vers 43.1)

Er is slechts één Guru : het Zelf; de vorm(en) waarin deze zich manifesteert is van ondergeschikt belang. Door een van eigenbelang ontbloot arbeiden in een houding van dienstbaarheid eert en dient men de Guru. Door Suzanne werd dit treffend weergegeven :

“ door hen te eren zonder te eren eer ik de meest essentiële essentie van mijn zijn, mijn wezen. ”

(zie Kwintessens 11.05 – ik en de ander ; Synthese 4.11 – gebed ; Synthese 5.13 – oorlog en vrede(4))

Elk van deze publicaties benadert een aspect van dit dienen; essentieel is het ontbrekend ik-gevoel in dit arbeiden : woe-wei.

Dan kan met Nidagha gesproken worden van :

“ Ik ben verlost van eigenschappen , vorm en dergelijke; ik ben bevrijd tijdens dit leven. ”

(vers 43.10)

HOOFDSTUK 44 De samengevatte lering van Ribhu

Ribhu :

“ Nidagha luister! Ik ben, waarlijk, het Suprême Zelf. Ik ben, waarlijk, zonder eigenschappen. Ik ben, waarlijk, de eeuwige. Ik ben, waarlijk, vol Bewustzijn. Ik ben, waarlijk, de enige die zegt 'Ik, waarlijk, ben'. Ik, waarlijk, ben altijd 'Ik'. Ik, waarlijk, ben de meest innerlijke bewoner.

Wees er immer van overtuigd dat dit het wezen van het Zelf is. Wees ervan overtuigd dat er zonder deze overtuiging geen bevrijding is, niets anders; dit is de essentie van Bevrijding, verkregen door alleen luisteren en overwegen. Indien je bezit hebt, wees de Suprême Guru niet ontrouw door hem niet te offeren.

(vers 44.1 t/m 44.16)

Vanwege het meer uitgesproken poëtisch karakter is het slotvers van de verhandeling ontleend aan de Tamil versie van de Ribhu Gita :

*“ Vervolgens in dezelfde geest,
alle grote wijzen begenadigd door luisteren
naar deze eminente verhandeling
en standvastig in de Wetenschap van het Suprême Zelf,
vervuld van Bewustzijn,
en zich verheugend in goddelijke Zaligheid,
al deze wijzen, in standvastige overtuiging,
wenden zich met onverminderde liefde tot de Guru,
en hem prijzend in alle nederigheid,
werden zij tot Dat zelf, volledig opgaand in hun natuurlijke staat.”*

OP DE HOOGVLAKTE (bewerkte versie)

“.....terwijl naakte dansers in de open vlakte staan
of onvoorspelbaar hun onvolmaakte sierlijkheid
bewegen of verstillen.....

.....Waar niet langer moet gedaan alsof,
niets verzwegen, niemand onverwacht,
allen verwonderd zich beleven.
Waar niets nog langer zich schuilen moet,
niets verweten, niemand afgezwakt,
ieder zich wonder weten mag want
geroepen door liefde die niet vraagt.

.....zij zingen of verstillen zich tot leegte,
het enige dat al de zinderende,
zoemende echo's kan omvatten. Wij moeten niets
bevatten want wij bevinden ons op de hoogvlakte.

Waar we niets moeten betekenen,
niets kan verhoogd, niemand kan verlaagd,
bestaan is 't bewijs van waardigheid
en dus moet niet meer gedaan alsof.
Niets is volmaakt, niemand ongevraagd,
ieder mag in 't licht staan, wordt belicht,
is verlicht door liefde die niet vraagt.

Wit is het licht dat al de kleuren schept,
de dansers ontdoet van hun verhullende lagen
of lichter laat bewegen alsof er geen dansers
meer, slechts beweging uit zichzelf geboren....

Waar wij niet langer gescheiden zijn,
niets uitgestoten, niemand eenzaam,
iedereen zich kan weerspiegeld zien.
Waar alles wordt gedaan als gave,

niets is bezit, niemand bezeten,
ieder onmeetbaar verwonderend,
verkoren door liefde die niet vraagt.”

Luk Heyligen : ' Op de hoogvlakte ' (de onbewerkte versie : zie Het Wonderlijk Lichaam (10)